

Södertörns nyckeltal 2011 – Gymnasieskolan

2012-09-17

Redaktörer för rapporten

Alf Solander, gymnasiechef, Botkyrka

Anders Byfeldt, utvecklingsledare, Botkyrka

Lena Lihammar-Bergill, kvalitetscontroller, Södertörn

SAMMANFATTNING

Årets nyckeltalsrapport visar på trender och resultat inom den kommunala gymnasieskolan på Södertörn. Statistiken är främst hämtad från officiella hemsidor som Skolverket, SCB och KSL. Förutom övergripande statistik finns också en fördjupning på naturvetar- och byggelever.

År efter år väljer en större andel folkbokförda ungdomar att studera i annan kommunal skola inom Södertörn, utbytet av Södertörns elever är stort. I och med förflyttningen av ungdomar blir de lokala gymnasieskolorna en gemensam Södertörnsangelägenhet. Vi finns till för varandra och rent ekonomiskt finansierar vi varandras verksamhet. Det borde vara lika intressant för en kommun att följa måluppfyllelsen i grannkommunen om man verkligen vill ha grepp om sina folkbokförda elevers skolframgång.

Resultaten av elevenkäten har generellt försämrats jämfört med föregående år, speciellt när det gäller elevernas arbetsro och inflytande på lektionerna. Det är tråkigt att konstatera låga resultat år efter år. Tar vi elevenkäten på allvar? Om ja, varför förbättras inte resultaten?

Som ett resultat av GY11 väljer en allt högre andel elever högskoleförberedande program medan var fjärde sökande till yrkesprogrammen har försvunnit. Gymnasievalet har blivit ett framtidsval där eleven inte vill välja bort att eventuellt studera på högskolan i framtiden.

Generellt sett anser naturvetareleverna att de i liten utsträckning får vara med och påverka hur de arbetar på lektionerna. De är mer benägna att välja annan kommuns skola än tidigare. Det mest glädjande är att vi fått fler naturvetarelever i våra Södertörnskommuner och att betygssnittet höjts!

Byggeleverna är inte nöjda med sin skolsituation, det många som inte upplever att det är arbetsro på lektionerna. Trots missnöjet med skolsituationen har betygssnittet på Södertörn höjts. Kvalitén mellan yrkesprogrammen skiljer sig mycket mellan olika kommuner inom Södertörnsamarbetet och här finns mycket att utveckla.

Glädjeämnet i årets rapport är att andelen behöriga elever till högskolan har ökat i samtliga Södertörnskommuner och vi närmar oss Rikets nivå. Betygsgenomsnittet har också höjts även om vi har en liten bit kvar till Rikets nivå.

Något som oroar oss är den ökande andelen av obehöriga elever från grundskolan till gymnasiets nationella program, år 2012 rekordsiffran 17 % (länet 15 %).

Rapporten avslutas med några funderingar inför framtiden.

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	2
1 Inledning.....	2
Bakgrund.....	2
Metod	2
2 Nyckeltal.....	2
Antal elever	2
Elevströmmar kommunvis.....	5
Elevenkäten	14
Behörighet till högskolan och andel elever med slutbetyg.....	15
Ekonomi och antal lärare/behörighet.....	20
3 Fördjupning programmen Natur, Bygg samt Hotell & Restaurang.....	22
Naturvetenskapsprogrammet.....	22
Byggprogrammet	26
Hotell och Restaurangprogrammet	29
4 Gemensam kvalitetscontroller Södertörn.....	30
5 Slutsatser	30
Några funderingar inför framtiden	32
6 Referenser.....	33

1 Inledning

Bakgrund

Syftet med årets södertörnsrapport är att uppmärksamma olika nyckeltal samt att visa på trender och resultat inom den kommunala gymnasieskolan på Södertörn.

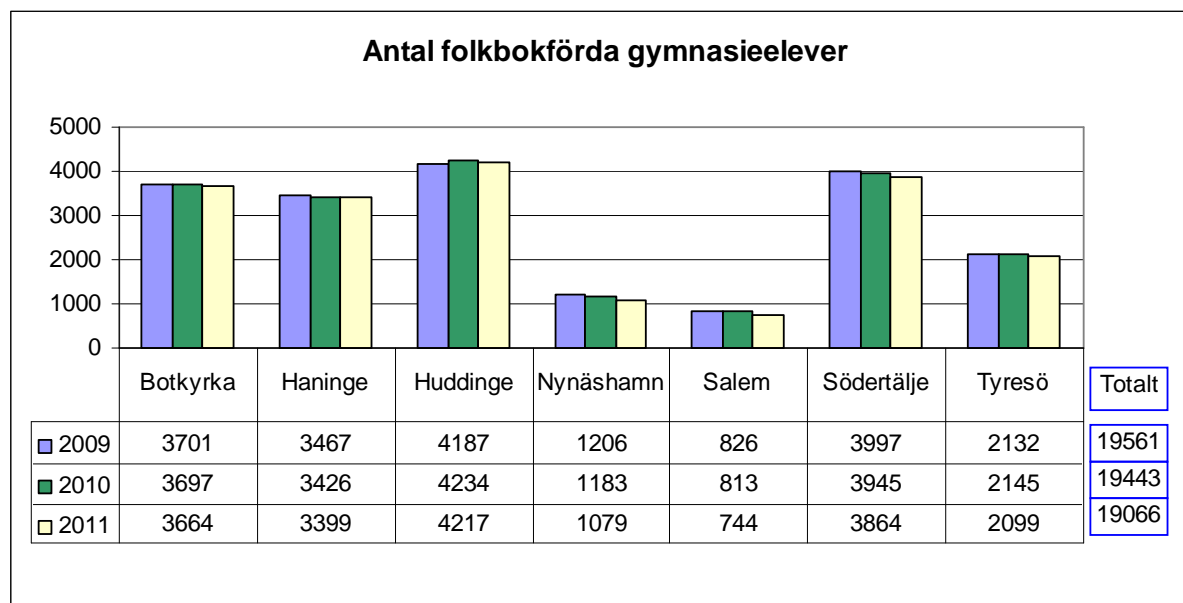
Målet är att stödja kommunerna när det gäller utveckling, konkurrenskraft och stärka det regionala samarbetet inom gymnasieskolan. Och att bidra till att våra ungdomar i gymnasieåldern får möjlighet att välja en kvalitetsutbildning oavsett huvudman.

Metod

Statistiken är främst hämtad från officiella hemsidor som Skolverket och SCB. Viss statistik är insamlad från Södertörnskommunerna.

2 Nyckeltal

Antal elever

Källa: Skolverket, databasen jämförelsetal

Som diagrammet ovan visar har det skett en minskning med 495 folkbokförda gymnasieelever från år 2009 till 2011 på Södertörn, vilket motsvarar 2,5 %.

Antal elever i huvudmannens skolor

Kommun	2009/10	2010/11	2011/12
Botkyrka	2422	2357	2261
Haninge	2449	2425	2416
Huddinge	3 265	3247	3197
Nynäshamn	762	727	613
Salem	623	575	529
Södertälje	3 064	2858	2536
Tyresö	1 329	1216	1024
Summa	13914	13405	12576

Källa: Skolverket, Siris

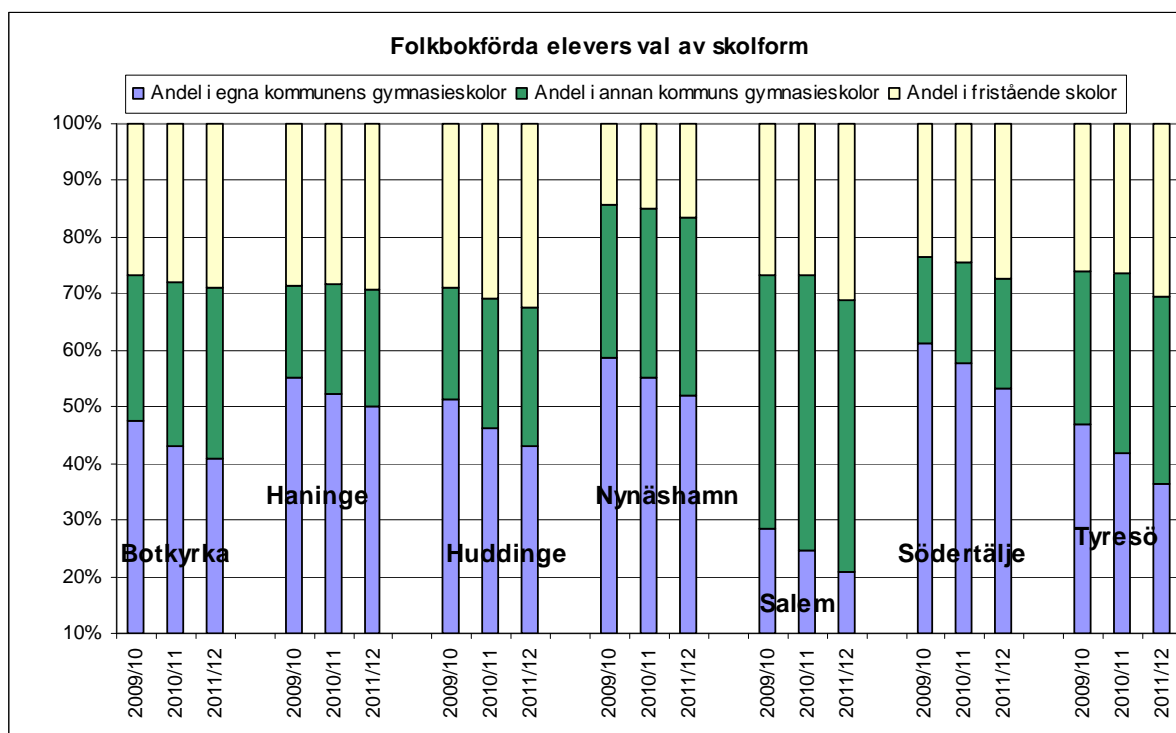
Det går 1338 färre elever i de kommunala gymnasieskolorna på Södertörn, år 2009 jämfört med 2011, vilket motsvarar en minskning med cirka 10 %.

År 2011 har vi 19066 folkbokförda gymnasieelever på Södertörn medan 12576 gymnasieelever går i Södertörns kommunala gymnasieskolor.

Angående framtida elevkullar till gymnasiet så skriver KSL:s i rapporten "Utbud och efterfrågan av gymnasieutbildningar inom Stockholm län hösten 2012" att antalet 16-åringar blir något färre de närmsta åren, det är först vid intaget 2016 som totala elevantalet i gymnasieskolans år 1-3 börjar öka.

Tidigare prognoser har pekat på ett större elevtapp 2011 – 2016 men siffrorna har korrigerats upp något pga. ökad inflyttning samt elever vars omval leder till längre studiegång. Något fler elever än tidigare saknar gymnasiebehörighet och måste gå på ett introduktionsprogram.

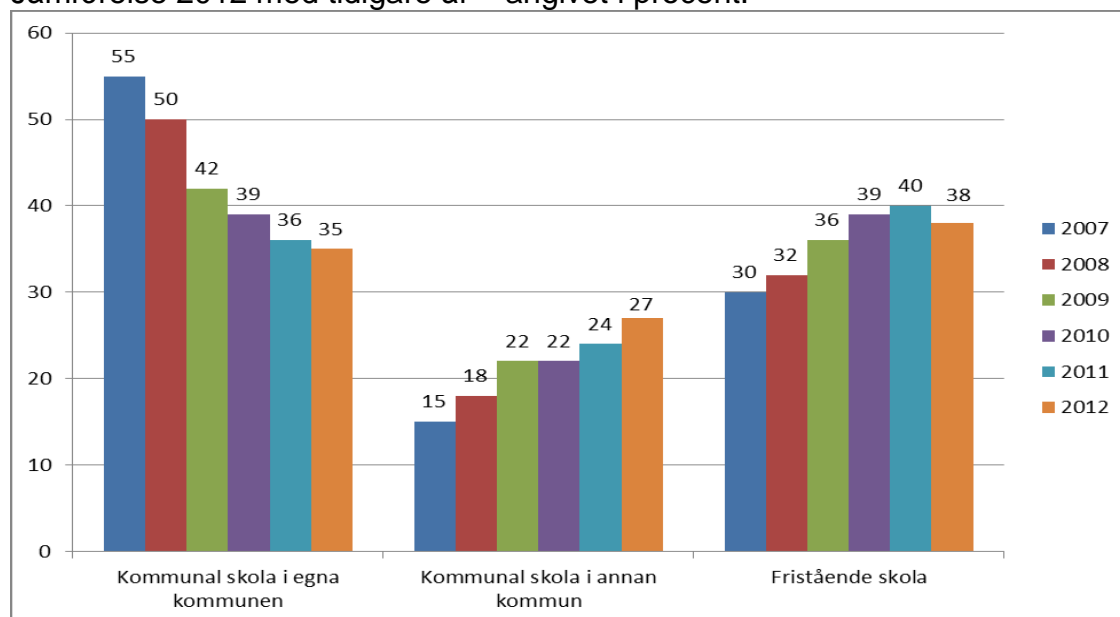
Val av skolform

Källa: Skolverket, jämförelsedatabasen

År 2009-2011 har samtliga Södertörnskommuner har tappat ytterligare 5-10 % av de folkbokförda eleverna i sina skolor. Fler elever (3-6 %) väljer att gå i annan kommuns skola, någon procentenhet fler elever väljer att gå i friskola. År 2010 kunde vi se en avmattning på sökandet till Friskolor men läsåret 2011/12 har en ökning skett med några procentenheter. Eleverna är mer benägna att resa för att gå i den skola de önskar, ibland kan det också vara så att det är närmare att gå i annan kommuns skola än i den egna kommunen. Kommunikationerna till skolorna är viktiga.

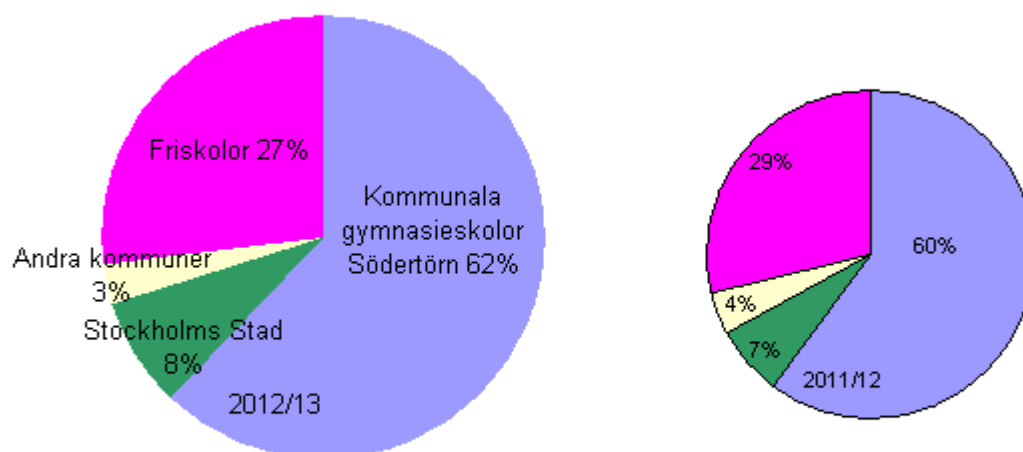
Antagna till respektive typ av huvudman i Stockholms län Jämförelse 2012 med tidigare år – angivet i procent.

Källa: gyantagningen.se (Slutantagningen till gymnasieskolorna 2012 i Stockholms Län)

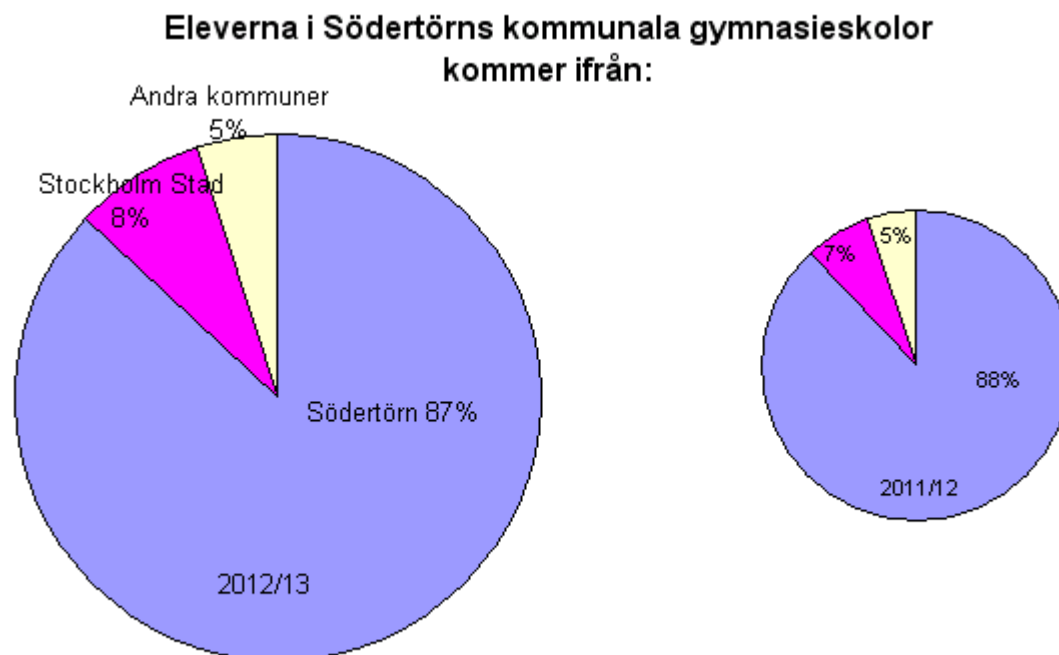
Diagrammet visar att det är samma trend bland alla kommuner i Stockholms Län. Antalet elever som väljer skola i sin hemkommun minskar, val av annan kommunal skola ökar. Om vi jämför de båda bilderna "Val av skolform" Södertörn med diagrammet ovan kan vi se att Södertörnseleverna inte väljer en friskola i samma utsträckning som eleverna i Stockholms Län totalt, det skiljer cirka 10 %.

De folkbokförda eleverna på Södertörn blev antagna till:

Källa: ksl.ist-analys.com

6135 folkbokförda elever på Södertörn sökte till gymnasiet, ht 2012/13 (ht 2011/12 6592 elever). Ökningen har främst skett till kommunala skolor inom Södertörn samt Stockholm Stad, friskolorna minskar något.

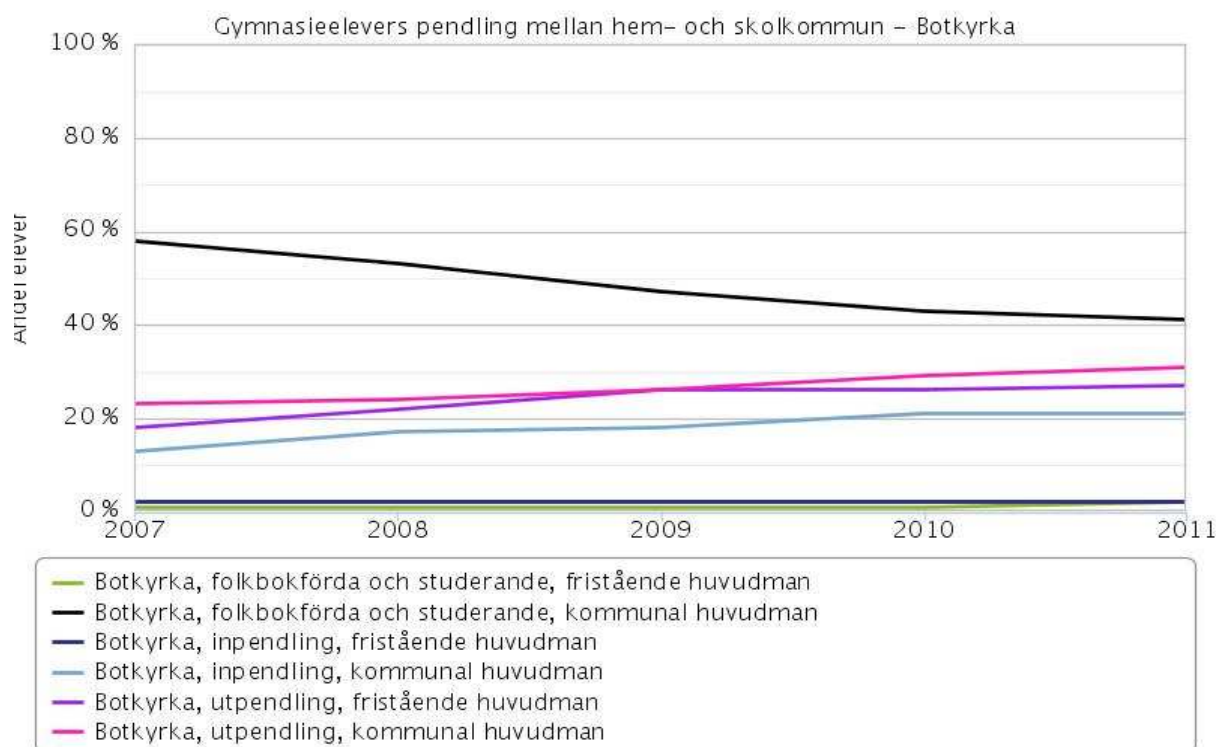
Källa: ksl.ist-analys.com

4369 elever blev läsåret 2012/13 antagna till Södertörns gymnasieskolor, vilket är en minskning med 113 elever från föregående läsår. Andelen Stockholmselever har ökat marginellt.

Elevströmmar kommunvis

Nedanstående diagram visar hur stor andel av de folkbokförda eleverna som studerar i sin hemkommun, pendlar till annan kommun samt hur stor andel som pendlar in till kommunen. Procentberäkningen utgår från antalet folkbokförda, dvs dessa utgör 100 %. T.ex. om inpendlingen är större än utpendlingen kommer andelen studeranden bli större än 100 %. Mättdpunkten för antal elever är i mitten av oktober respektive år. Bilderna är hämtade från Siris databas, (siris.skolverket.se).

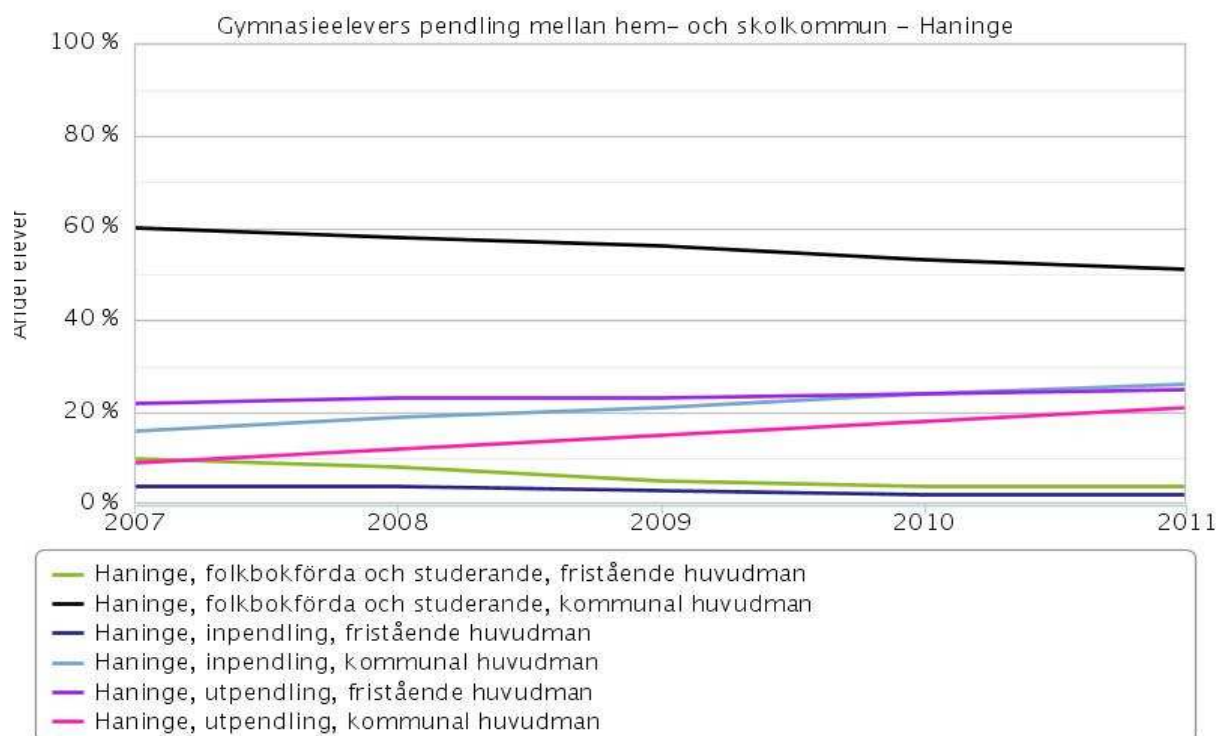
Botkyrka

Som diagrammet visar hade Botkyrka knappt 60 % av sina folkbokförda elever i sina gymnasieskolor år 2007 medan drygt 40 % år 2011. Vi kan också se att tappet har planat ut mellan de sista två åren, 2010-2011. Inpendlingen har ökat någon procentenhet mellan åren 2009-2011, ligger på drygt 20 %. Utpendlingen till friskola har i princip legat still sedan år 2009 medan utpendling till annan kommun har ökat några procentenheter för vart år. Friskoleverksamheten i Botkyrka är mycket liten.

De folkbokförda eleverna från Botkyrka som väljer att pendla till annan kommun söker sig främst till de kommunala skolorna i Huddinge och Stockholm stad. De som pendlar till Botkyrkas kommunala gymnasieskolor kommer främst ifrån Södertälje, Huddinge och Stockholm stad.

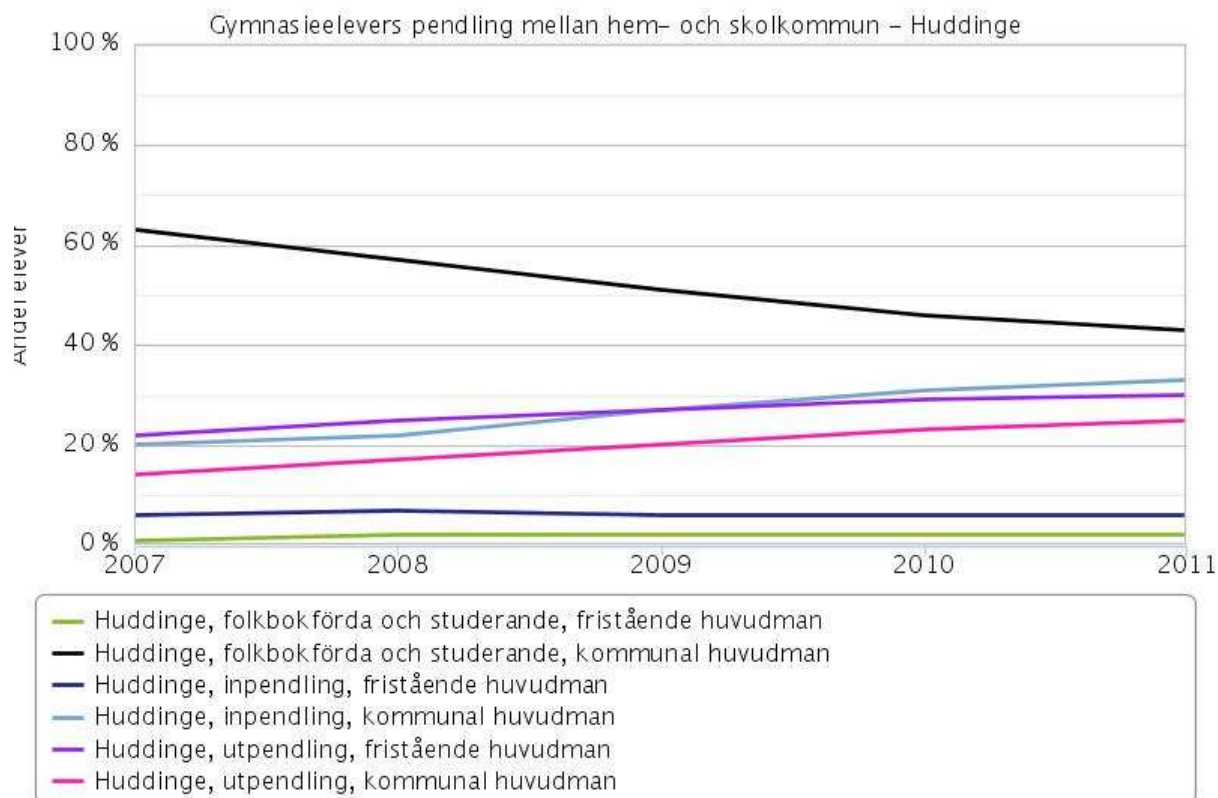
Haninge

Haninge har drygt 50 % av sina folkbokförda elever i sina skolor år 2011. Utpendlingen till friskolor är ungefär lika stor som inpendlingen från andra kommuner. Inpendlingen från andra kommuner ökar med någon procent per år liksom utpendlingen till andra kommuner. Inpendlingen från andra kommuner ligger dock cirka 5 % högre än utpendlingen till andra kommuner.

Haninges folkbokförda elever som väljer att pendla från kommunen väljer främst att gå i kommunal skola i Stockholm stad och Huddinge. De elever som väljer att pendla till Haninge kommer främst ifrån Nynäshamn, Tyresö, Stockholm stad och Huddinge.

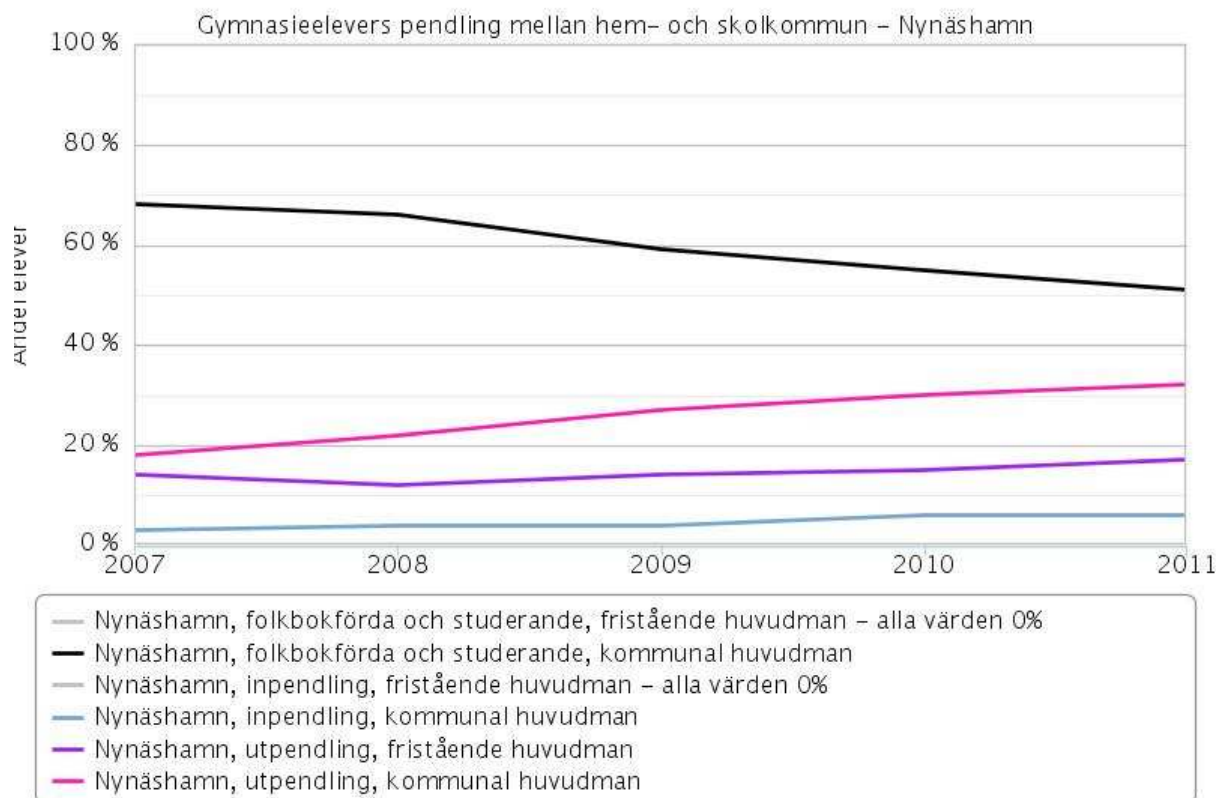
Huddinge

Huddinge har tappat 20 % av sina folkbokförda elever från år 2007-2011, från dryga 60 % till dryga 40 %. Inpendlingen från andra kommuner ligger på cirka 30 % år 2011 och utpendlingen till friskolor i annan kommun ligger några procentenheter lägre. Utpendlingen till andra kommuner fortsätter att öka med någon procentenhet per år. Inpendlingen till friskolor i kommunen har legat konstant på cirka 5 % under åren 2007-2011.

De elever som väljer att pendla från Huddinge söker sig i främst till kommunala skolor i Stockholms stad. Eleverna som väljer att pendla till Huddinge kommer främst från Botkyrka och Stockholms stad.

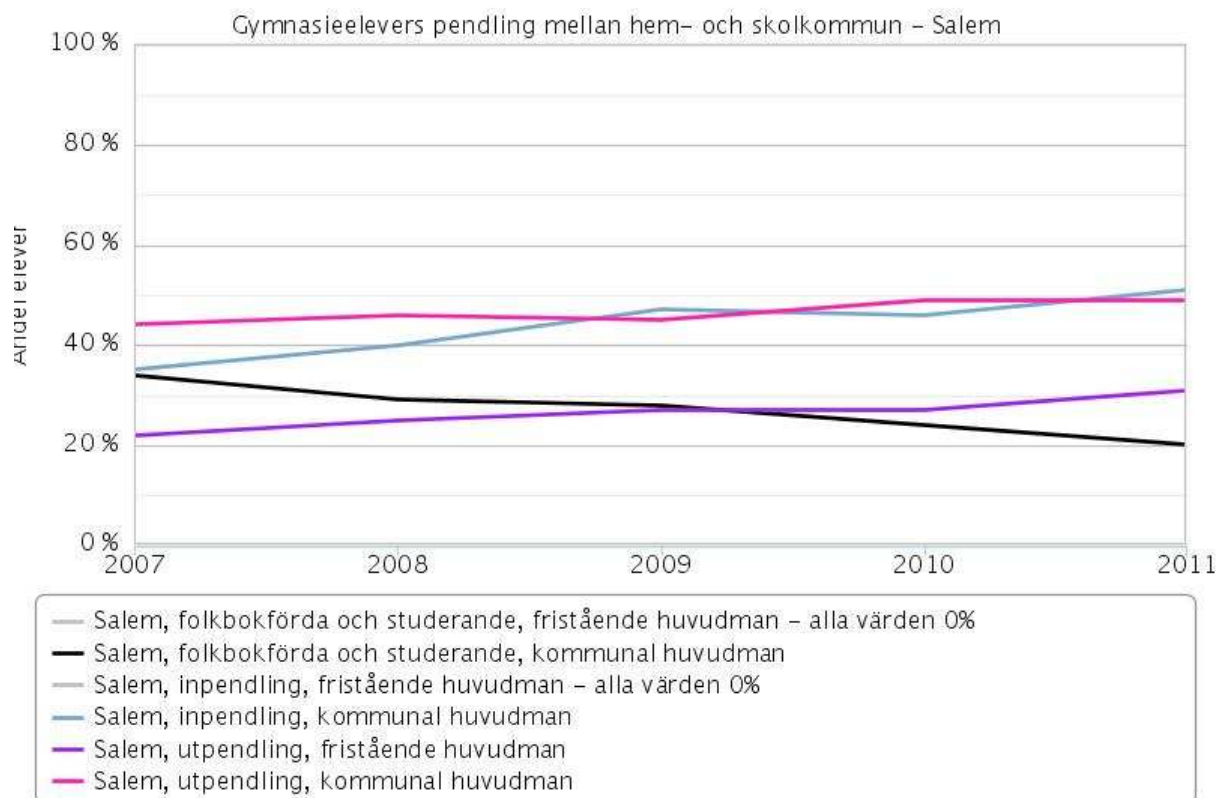
Nynäshamn

Nynäshamns gymnasium har tappat knappt 20 % av sina folkbokförda elever år 2007-2011. Drygt 50 % av de folkbokförda eleverna väljer att studera i Nynäshamn, medan drygt 30 % väljer att gå i annan kommunal skola och knappt 20 % väljer att utpendla till en friskola. Inpendlingen ligger på cirka 10 %.

De elever från Nynäshamn som väljer att pendla från kommunen söker sig i störst utsträckning till Haninges kommunala gymnasieskolor. De elever som pendlar till Nynäshamns gymnasium kommer främst från Hanninge kommun.

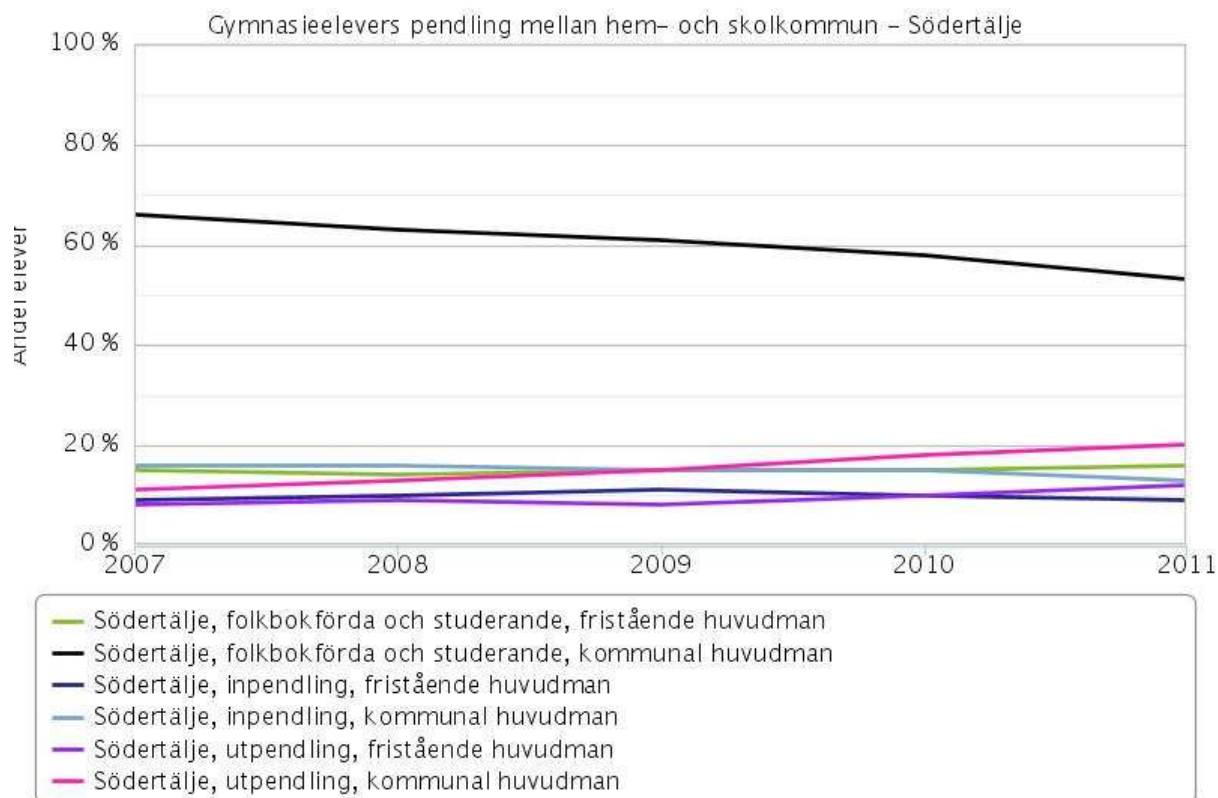
Salem

Salem har en mycket låg andel av sina folkbokförda elever som studerar i kommunen. År 2011 är det endast cirka 20 % av de folkbokförda eleverna som valde att studera i sin hemkommun. Cirka 30 % av de folkbokförda eleverna väljer att utpendla till en friskola och knappt 50 % väljer annan kommunal skola. Salem har en stor andel elever som väljer att pendla till kommunens gymnasieskola, cirka 50 %.

Eleverna från Salem väljer främst att pendla till kommunala gymnasier i Botkyrka, Huddinge och Stockholm stad. De elever som väljer att pendla till Salem kommer främst ifrån Södertälje.

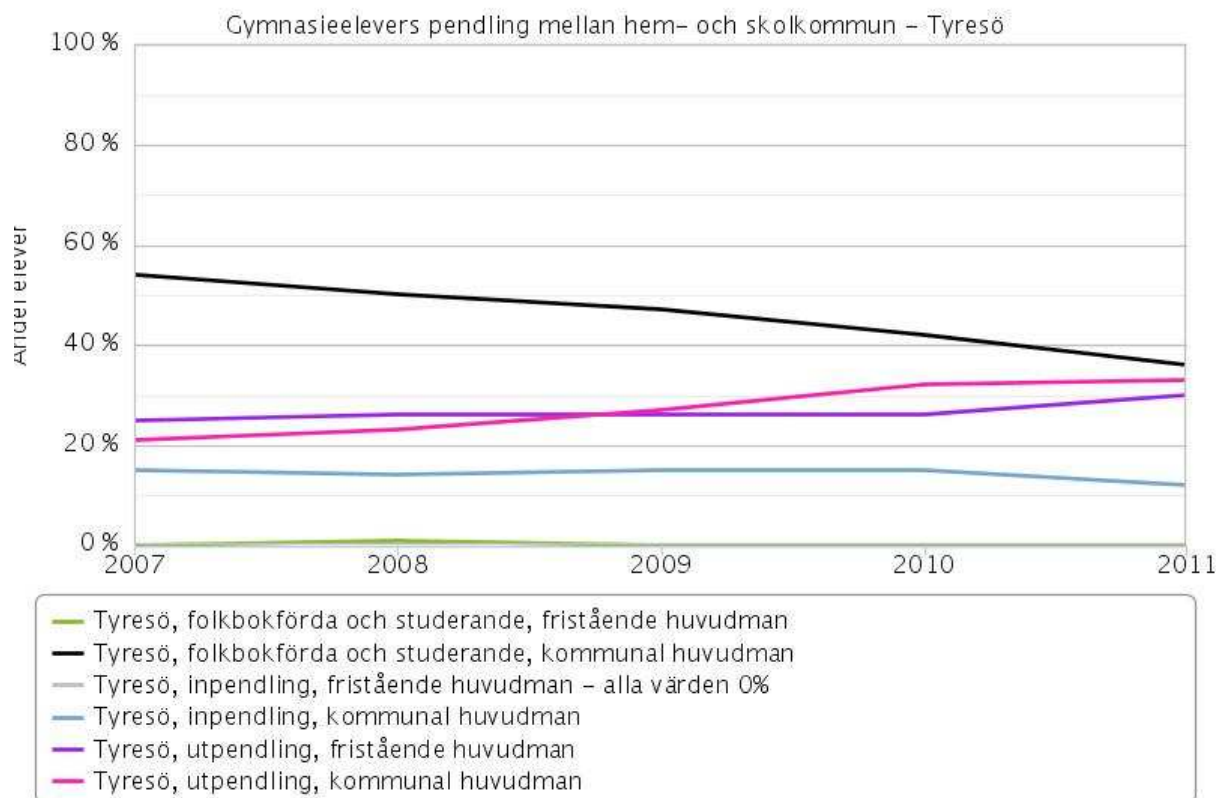
Södertälje

Södertälje är den kommun på Södertörn som får behålla störst andel av sina folkbokförda elever i sina skolor, cirka 55 %. Dock är det cirka 5 % fler som lämnat kommunen år 2011 än 2010. Utpendlingen till annan kommunal skola är cirka 20 % och till friskola cirka 15 %. Cirka 15 % läser på friskola i Södertälje och inpendlingen till kommunal skola ligger också på cirka 15 %.

De elever från Södertälje som väljer att pendla från kommunen väljer främst en kommunal gymnasieskola i Botkyrka och Salem. De elever som pendlar till Södertälje kommer främst ifrån Trosa och Gnesta.

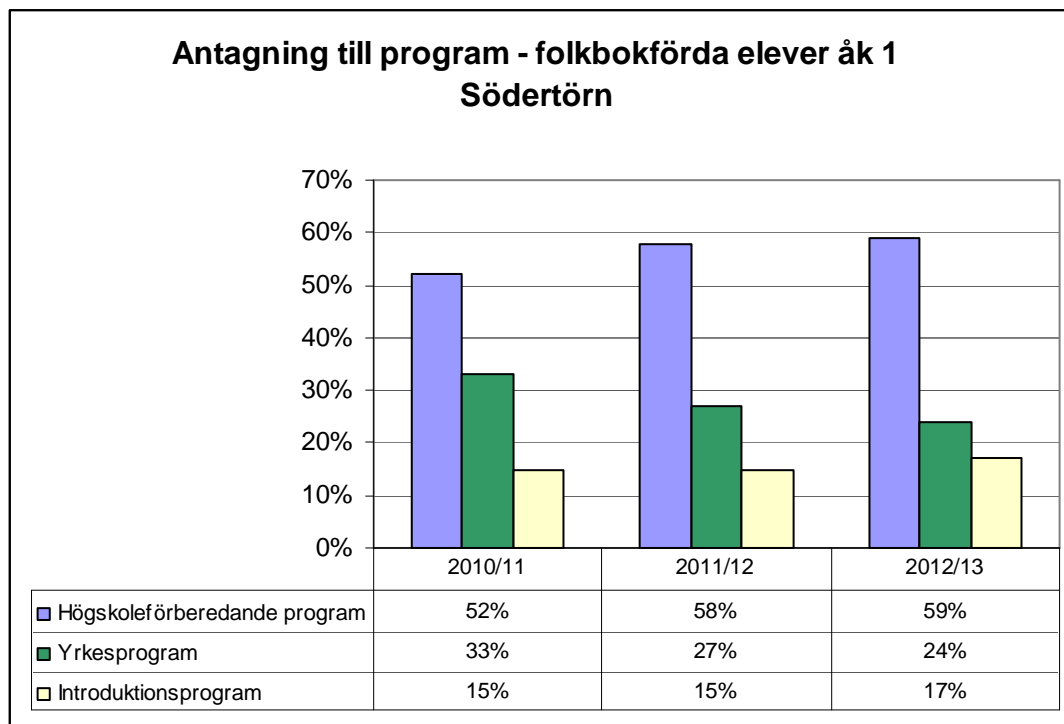
Tyresö

År 2011 har Tyresö cirka 35 % av sina folkbokförda elever på gymnasiet. Utpendlingen till annan kommunal skola ligger på cirka 30 % och utpendlingen till friskola på ungefär samma nivå. Inpendlingen ligger strax över 10 %.

Eleverna från Tyresö väljer främst att pendla till kommunala gymnasieskolor i Haninge, Stockholm stad och Nacka. De elever som väljer att pendla till Tyresö kommer främst ifrån Stockholm stad och Haninge.

Andel elever på högskoleförberedande program/yrkesprogram och introduktionsprogram

Källa: ksl.ist-analys.com

Tabellen visar gymnasiereformens effekter för gymnasievalet. Andelen elever som väljer studieförberedande program har ökat och på motsvarande vis har andelen elever som väljer yrkesprogram minskat. På några år har andelen elever som söker till yrkesprogram minskat från 33 % till 24 %. Detta betyder i praktiken att drygt var fjärde sökande försvunnit. Vi vet också att flera av våra yrkesutbildningar på Södertörn har fått svårt att fylla utbildningsplatserna med behöriga elever. Det är för tidigt att säga om den ökade andelen på högskoleförberedande program kommer att klara utbildningskraven, det finns en risk att fler hoppar av gymnasiet under den närmsta tvåårsperioden vilket i så fall resulterar i ett ökat antal "omgångselever". Vi är särskilt oroad över att andelen elever som ej är behöriga för ett gymnasieprogram har ökat. Skulle trenden fortsätta står snart var femte elev utanför gymnasieskolan. En del kommuner bereder plats för dessa elever på sina yrkesprogram (sk PRIV-platser) detta kan vara både positivt och negativt. Ett utbildningsprogram fyller ut sina lediga platser med obehöriga elever och får därigenom ekonomi i verksamheten, ut ett enskilt elevperspektiv kan detta vara guld värt för en obehörig elev. Samtidigt tar man risker om våra yrkesprogram får alltför många obehöriga elever. Måluppfyllelsen kan minska och det kan sänka programmets attraktionskraft för kommande elevkullar. Flertalet branschorganisationer ställer höga krav som många obehöriga elever kan få svårt att klara.

Sammanfattning

Forskaren Lisbeth Lundahl har genomfört en undersökning där hon tittat på "Gymnasiet som marknad". Hon har kommit fram till att eleverna väljer gymnasieskola "efter skolans läge, rykte och *elevsort* som de uppfattar den; *där går*

bara nördar, eller bara fordonsmänniskor eller de jätteduktiga". Eleverna har ett behov av att skapa sig en identitet.

Att skolans läge spelar roll visar sig tydligt när vi tittar på hur söktrycket ser ut till Södertörns gymnasieskolor. De skolor som ligger geografiskt i utkanten av länet har svårt att få inpendlande elever. Här spelar även kommunikationerna roll. Skolor med sämre kommunikationspunkter t ex få busslinjer eller i utkanten av en T-bane linje har betydligt svårare att få elever än de skolor med goda kommunikationer.

Inom Södertörn har vi en relativt liten andel inpendlande elever. Något fler väljer att pendla ut och då är det i praktiken till Stockholm Stad. Få elever (1 %) från Södertörn väljer ett gymnasium på norra sidan av Stockholm. En lika liten andel väljer ett Riksgymnasium eller motsvarande i övriga Sverige.

Det som komplicerar bilden är att flera faktorer samspelar. Geografiskt läge, gymnasieutbud i relation till GY11 verkningar, ungdomars trender och behov av att skapa sig en identitet etc bidrar alla till förändringar. Ht 2012 pekar mycket på en förändring när det gäller elevers val av huvudman vilket vi får återkomma till i nästa års Nyckeltalsrapport.

Slutligen är vi mycket bekymrade över att drygt var fjärde sökande till yrkesprogrammen har försvunnit sedan GY11. Vi tror att detta kan få både ekonomiska och utbildningsmässiga konsekvenser de närmaste åren. Vi är inte heller säkra på att så många elever numera väljer högskoleförberedande program av intresse för själva programmet, snarare misstänker vi att man vill undvika att välja bort framtida valalternativ (högskolan), om man går på ett yrkesprogram. Varken elever eller föräldrar verkar benägna att låsa valalternativen i ett alltför tidigt skede av livet.

Vi ser med oro på att andelen elever utanför de nationella programmen ökar. Vi tycker att de olika introduktionsprogrammen till gymnasiet ger fler bra alternativ än tidigare men å andra sidan vore det bättre om fler elever blev behöriga redan i grundskolan.

Elevenkäten

Utvalda frågor från elevenkäten kommunens skolor läsåren 2010/11 och 2011/12

Elevenkät per kommun läsåren 2010/11 och 2011/12, %	Botkyrka 2010/11	Botkyrka 2011/12	Haninge 2010/11	Haninge 2011/12	Huddinge 2010/11	Huddinge 2011/12	Nynäshamn 2010/11	Nynäshamn 2011/12	Salem 2010/11	Salem 2011/12	Södertälje 2010/11	Södertälje 2011/12	Tyresö 2010/11	Tyresö 2011/12
Det råder en positiv stämning och god sammanhållning i min skola	81	79	64	63	88	84	76	81	86	77	79	78	75	78
Det är arbetsro på lektionerna	66	57	50	46	68	67	61	60	77	46	62	75	54	78
Jag har fått möjlighet att påverka hur vi arbetar på lektionerna	61	43	50	38	62	62	67	64	66	35	65	70	45	45
Jag kan rekommendera mitt gymnasieprogram till andra elever	82	77	74	75	82	85	85	80	80	75	80	71	77	74
Jag får extra hjälp om jag behöver	78	75	70	67	80	80	81	80	79	75	77	78	72	70
Jag känner mig trygg på min skola	93	86	87	89	97	96	92	95	97	94	91	92	87	75

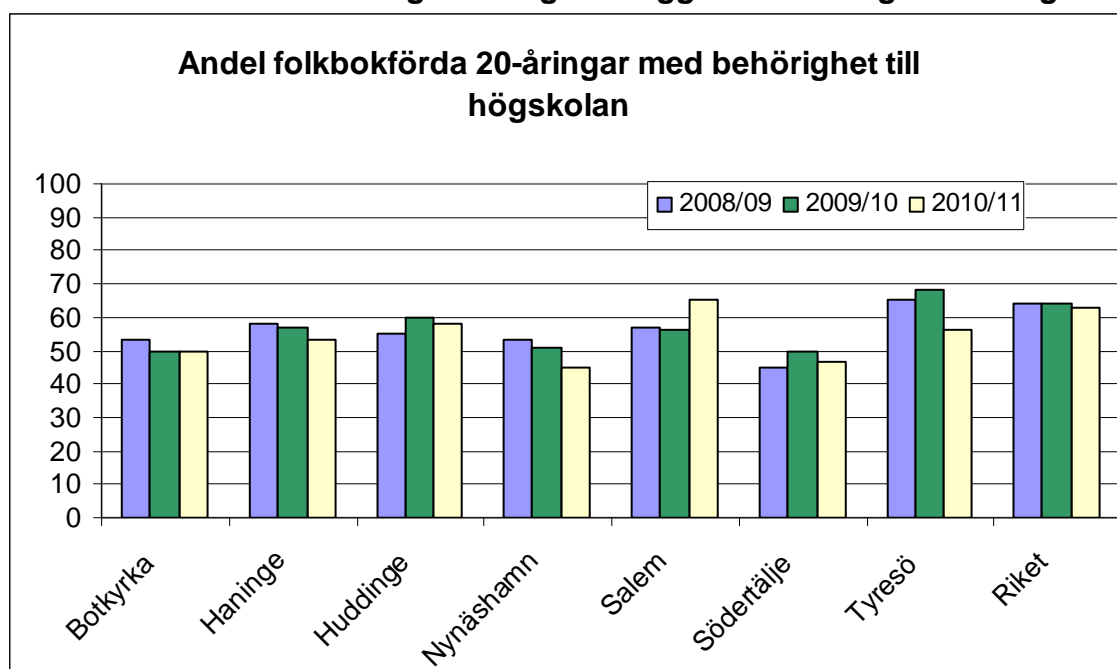
Elevenkäterna indikerar att våra gymnasieskolor har en hel del utvecklingsområden att arbeta med. Resultaten har generellt försämrats. De redan låga värdena på t ex arbetsro på lektionerna och elevinflytande i undervisningen har generellt försämrats ytterligare jämfört med tidigare.

Hur kommer det sig att våra resultat i elevenkäten inte utvecklas i positiv riktning? Södertälje och Tyresö har förbättrats jämfört med tidigare men samtidigt måste vi våga konstatera att vi ofta får låga betyg av våra ungdomar. Man kan tycka att konkurrensen borde resultera i att vi blir alltmer aktsamma om våra elever men det är inget som i så fall avspeglas i elevenkäterna.

Materialet indikerar stora avvikelser mellan våra olika kommuner. Sannolikt skiljer sig resultaten ytterligare när vi tittar på enhetsnivå. Förmodligen är det ett gott avstamp för ytterligare utvecklingsarbete att studera elevenkäterna på både enhetsnivå och programnivå men det låter sig inte göras i Nyckeltalsrapporten. Vi tror det finns mycket att lära och förbättra om man studerar elevenkäten i detalj snarare än på övergripande nivå. Våra elever kan rimligen få väldigt olika skolkvalitet trots att de studerar inom samma kommun och kanske till och med samma skola.

Behörighet till högskolan och andel elever med slutbetyg

Andel folkbokförda 20-åringar med grundläggande behörighet till högskolan

Källa: Skolverket.se

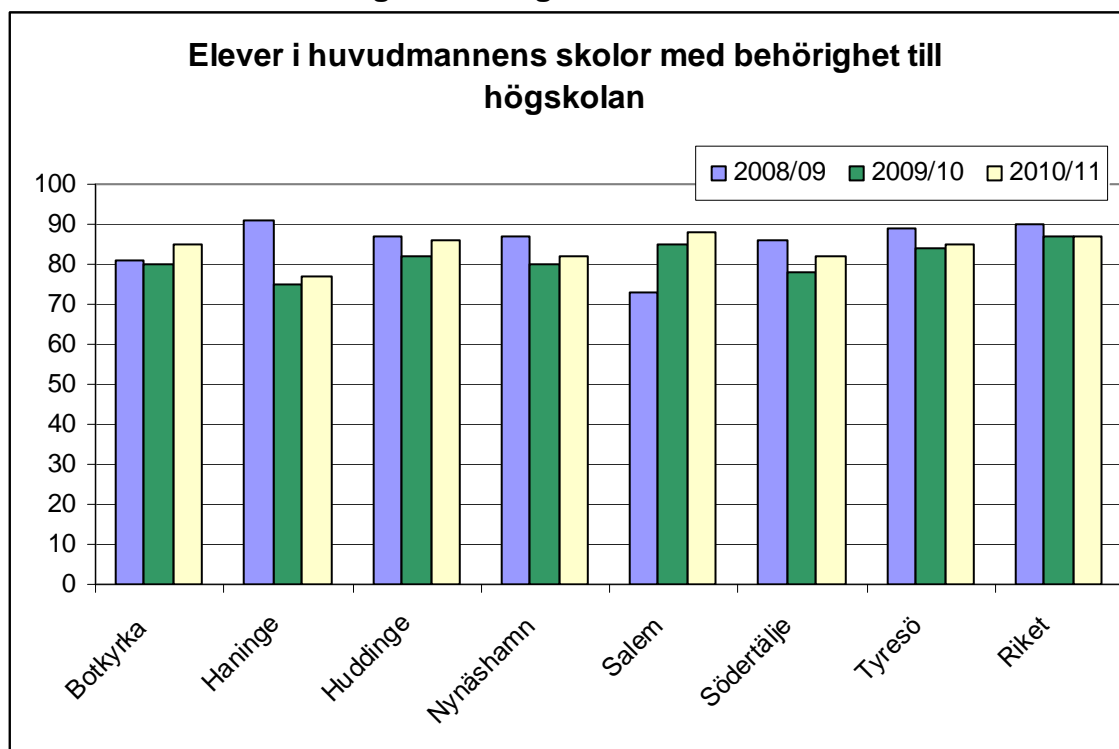
Diagrammet visar andelen folkbokförda 20-åringar som har behörighet till högskolan, även de elever som ej gått på gymnasiet än inkluderade. Salem är den Södertörnskommun som har den högsta andelen av folkbokförda 20-åringar med högskolebehörighet, 65 % jämfört med Riket där 63 % är behöriga.

Det är en stor andel av eleverna som aldrig fullföljer sin gymnasieutbildning. Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, skriver i en rapport att 23 %, år 2005, av eleverna avbryter sina gymnasiestudier. I samma rapport kan vi se att 7,4 % av elever med

slutbetyg saknar grundläggande högskolebehörighet. (Källa Motverka Studieavbrott, SKL, 2012)

Problemet är att den gemensamma gymnasiregionen inte tar något ansvar på folkbokföringsnivå. Det är svårt för kommunens egna gymnasieskolor att påverka utvecklingen för de elever som studerar på andra kommuners gymnasium. Det vi kan påverka och bli bättre på är vägen till gymnasiebehörighet. Det är i grundskolan vi måste lyfta eleverna. Vi måste också öka vår måluppfyllelse när det gäller introduktionsprogram till gymnasiet.

Andel elever med behörighet till högskola i huvudmannens skolor

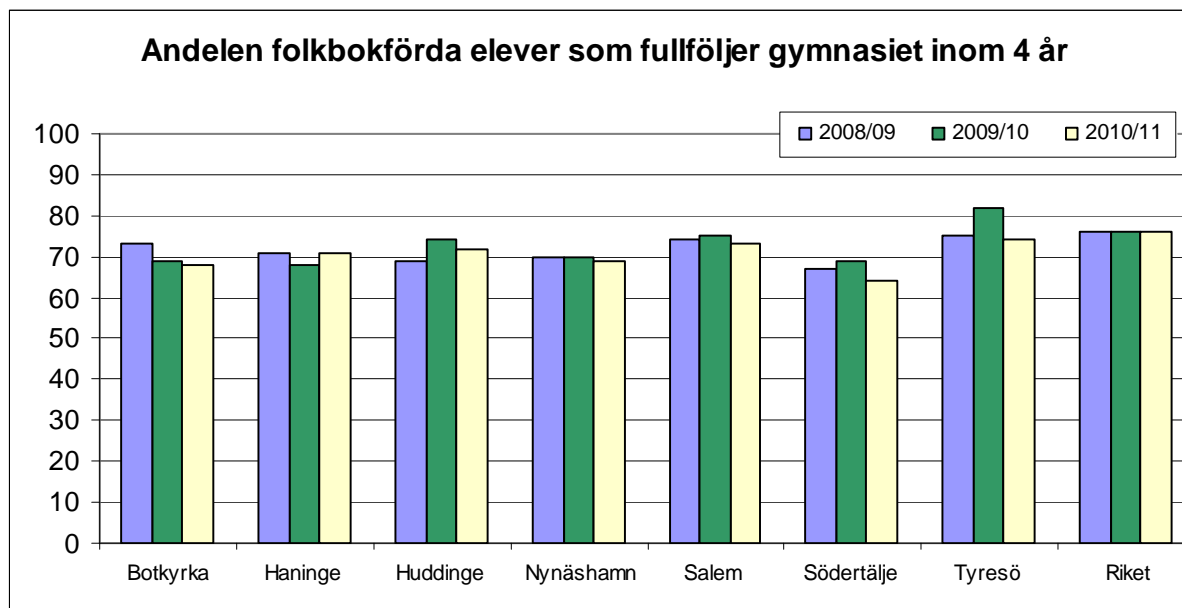

Källa: Skolverket.se

Diagrammet visar hur stor andel som fått behörighet till högskolan av dem som fullföljt gymnasiet. Andelen elever i de kommunala gymnasieskolorna med behörighet till högskolan har ökat i samtliga Södertörnskommuner. Dock är det endast en kommun, Salem, som ligger på Rikets nivå även om fler kommuner närmar sig.

Det verkar som våra kommuner hämtat sig något från de förändrade behörighetsreglerna som slog igenom 2010. Det återstår att se vad GY11 får för konsekvenser för måluppfyllelsen i framtiden. Det bådar dock gott att vi närmar oss Rikets nivå.

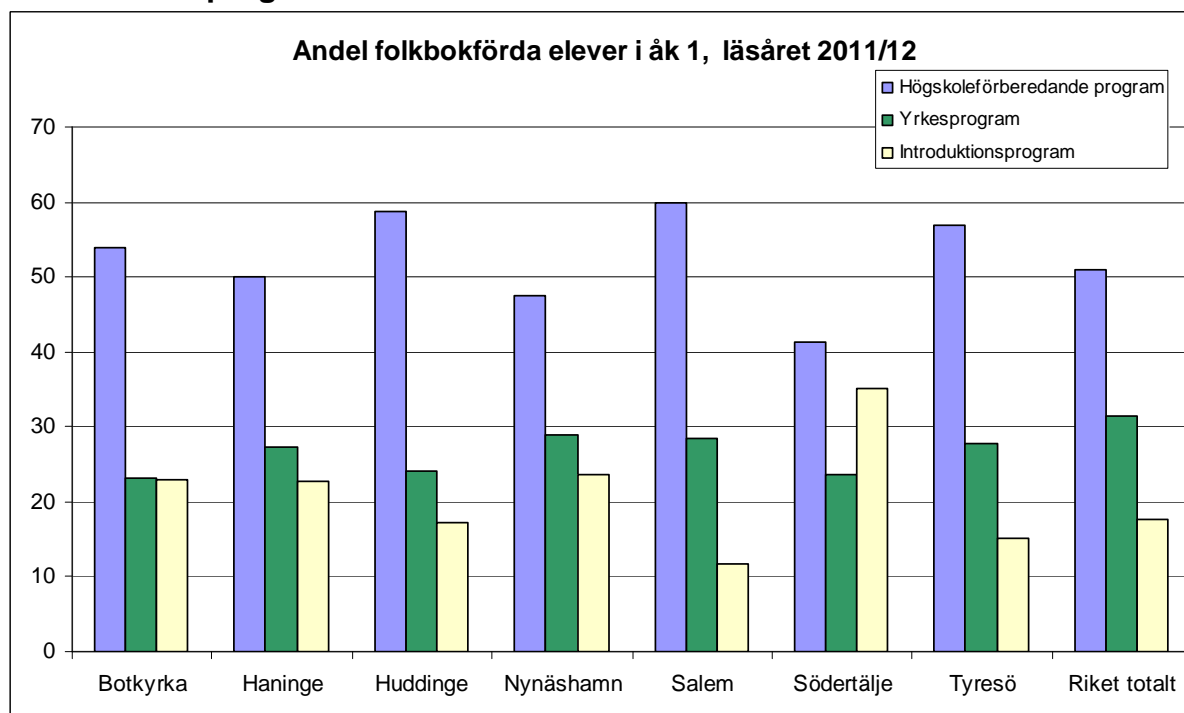
Andel folkbokförda 20-åringar som fullföljde gymnasieutbildningen inom 4 år

Källa: Skolverket.se

Diagrammet visar andelen folkbokförda elever som fullföljer sin gymnasieutbildning inom fyra år inklusive dem som börjat på individuella programmet. 76 % av Rikets elever fullföljer gymnasiet inom fyra år. Tyresö kommer nästan upp till Rikets nivå, 74 % och för övrigt varierar resultaten ner till cirka 65 %. Siffrorna följer delvis kommunernas socioekonomiska struktur. Vi kan inte så någon tydlig förändring över de tre senaste åren utan måluppfyllelsen varierar. Det ökade rörligheten av elever mellan kommunerna verkar inte påverka resultatet nämnvärt.

Andel elever på högskoleförberedande program, yrkesprogram och introduktionsprogram

Källa: Skolverket.se, jämförelsedatabasen

I förhållande till Riket så har Södertörn en lägre andel som går på yrkesprogram, en högre andel som går på introduktionsprogram och högskoleförberedande program. Möjligen indikerar detta en viss motsägelsefullhet. Vi har fler elever än Riket som väljer en utbildning med tylig högskoleprofil samtidigt som vi har fler som helt hamnar utanför de nationella gymnasieprogrammen. Grundskolan ser ut att bli en vattendelare som får iögonfallande stora konsekvenser för elevens fortsatta utbildningskarriär.

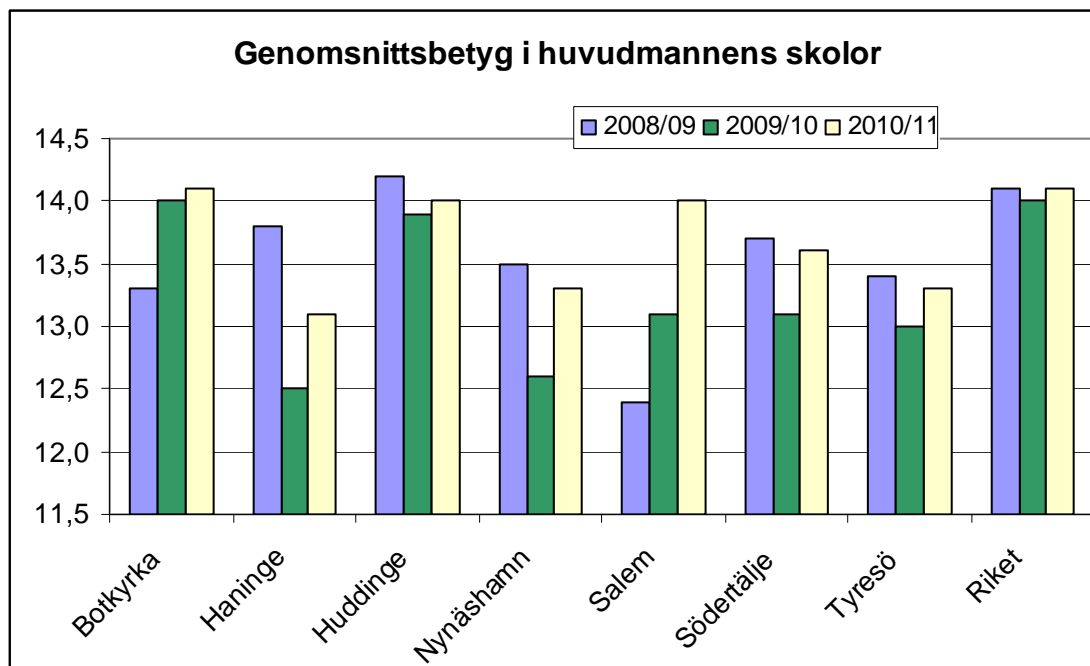
Antal elever som går på Introduktionsprogram i huvudmannens skola, ht 2011

IM	Botkyrka	Haninge	Huddinge	Nynäshamn	Tyresö	Salem	Södertälje
Preparand	26	26	19	34	11	2	115
Programinriktat Individuellt val	17	30	19	1	12	-	64
Yrkesintroduktion	15	62	35	8	18	5	70
Individuellt alternativ	37	31	48	16	44	7	49
Språkin introduktion	143	102	158	23	30	-	256
Totalt antal elever	238	251	279	82	115	14	554

Källa: Södertörnskommunerna

GY11 innebär ett helt nytt grepp när det gäller utbildningsalternativ för de elever som saknar behörighet till gymnasieskolan. Kommunerna försöker utnyttja den utbildningspalett som reformen ger. Bl a är ju yrkesintroduktionen ett mer praktiskt alternativ för elever utanför gymnasieskolan och här har samtliga kommuner börjat etablera en del utbildningsalternativ. Naturligtvis finns mycket att göra och inte minst mycket att lära de närmaste åren och ett utbyte om kunskaper och erfarenheter mellan Södertörnskommunerna kommer att förbättra utbildningarna. Flera Södertörnskommuner har också öppnat upp och tar emot elever från våra olika kommuner trots att introduktionsprogrammen ännu inte ingår i den regionala prislistan. Vi ser att andelen elever utanför gymnasieskolan till stor del följer de enskilda kommunernas befolkningens mängd dock med undantag av Södertälje som har klart fler obehöriga än övriga kommuner, vilket ju är en konsekvens av en stor andel nyanlända det senaste åren som behöver tid och utbildning för att komma in på de nationella programmen.

Betygsgenomsnittlig för elever i huvudmannens skolor

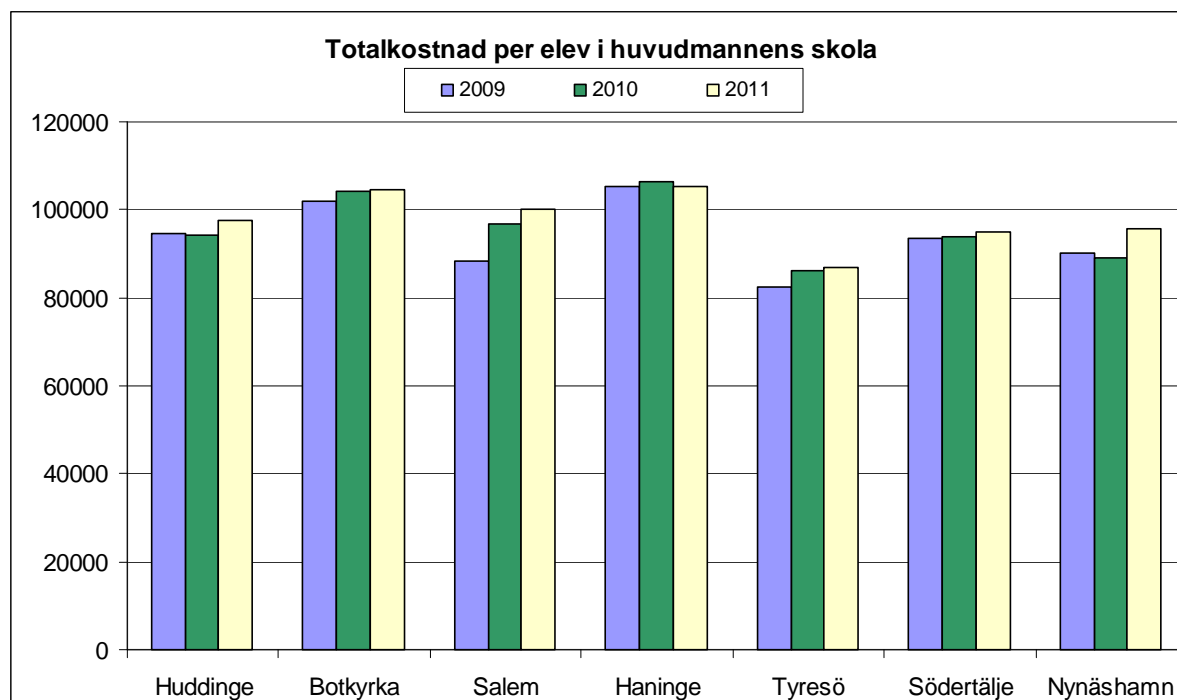

Källa: Skolverket.se

Genomsnittsbetyget är beräknat på elever som fått ett slutbetyg. Botkyrka är den kommun som lyckats komma upp till samma betygsgenomsnitt som Riket – 14,1. Samtliga Södertörnskommuner har höjt sitt genomsnitt sista läsåret, 2010/11. Salem är den kommun som höjt sina betyg mest, med 0,9 enheter.

Notera att 2010 var ett år med nya beräkningsgrunder för slutbetyg, dock har kommunerna anpassat sig och lyckats bättre 2011. Det återstår att se vilka konsekvenser GY11 får för den framtida betygsutvecklingen då en helt ny betygsskala införs.

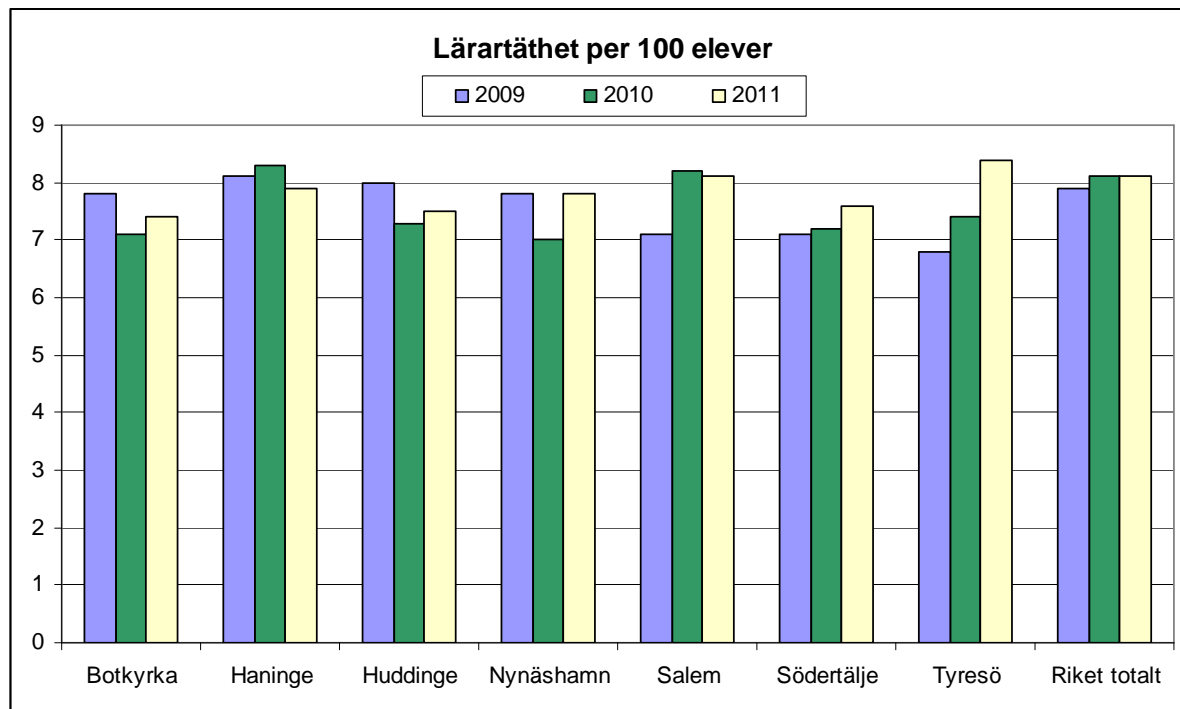
Ekonomi och antal lärare/behörighet

Källa: SCB

Enligt SCB lägger Haninge och Botkyrka mest pengar per elev i den kommunala gymnasieskolan, cirka 105 tkr/år. Men det är svårt att dra några slutsatser då kommunerna fördelar och bokför kostnader på olika sätt. Siffrorna indikerar att i stort sett alla kommuner väljer att satsa mer på sina gymnasieutbildningar än tidigare. Kanske pga. implementeringen av GY11 och inte minst den nya utbildningspaletten av introduktionsprogram. Vidare har en viss programanpassning skett till nya krav i reformen samt fortbildningsinsatser för personal etc. Flera kommuner försöker även hänga med i den snabba IT-utvecklingen vilket ställer krav på utvecklad teknik och inte minst datortäthet.

Lärartäthet

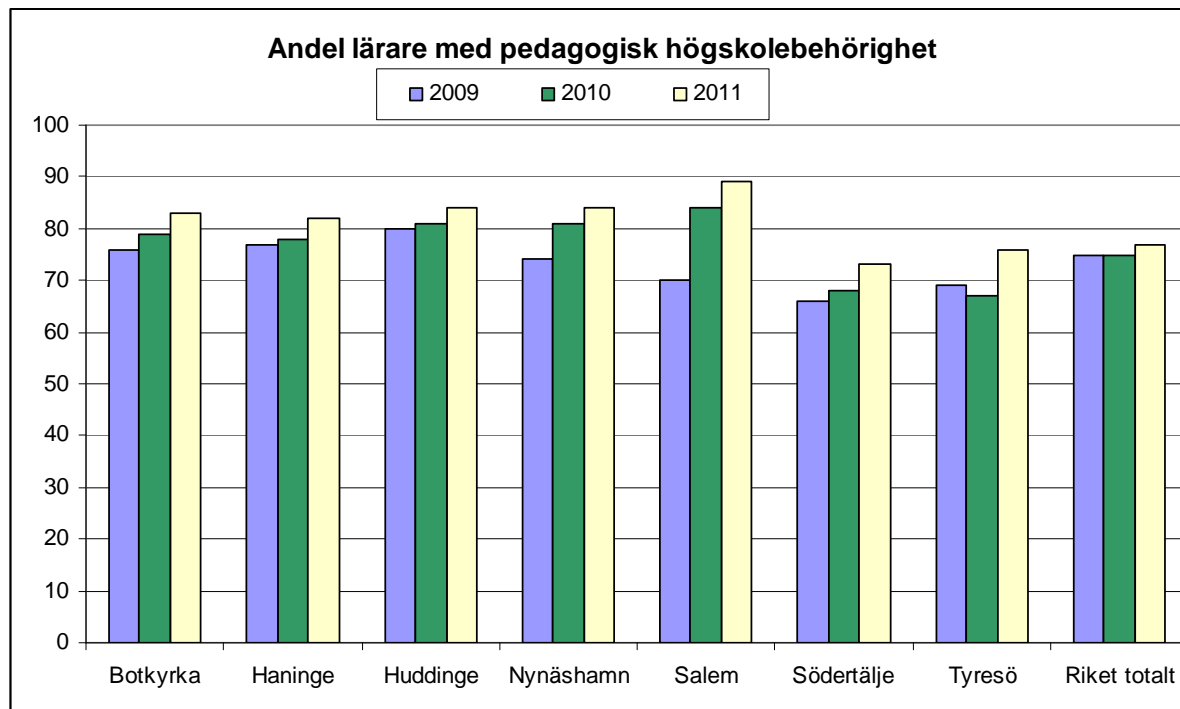

Källa: Skolverket.se, jämförelsedatabasen

Antal lärare per 100 elever, mättdpunkt 15 oktober respektive år. Det är små skillnader i antal lärare per 100 elever, från cirka 7,3 till 8,4. Det är svårt att se någon trend att lärartätheten blir lägre eller högre med tiden. Lärartätheten på Södertörn ligger något lägre än Riket.

En mängd faktorer tycks påverka om lärartätheten ökar eller minskar i de olika kommunerna. Minskade elevkullar kan leda till ökad lärartäthet när en skola får svårt att anpassa sin organisation efter nya förutsättningar. Andra kommuner har haft pressade ekonomiska år och har fått chansen att återhämta sin bemanning. Även GY11 kan ha fått konsekvenser för lärartätheten när enskilda skolor både behövt nyanställa respektive begränsa olika ämneskompetenser.

Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen

Källa: Skolverket

Under dessa år har Södertörns lärares behörighet höjts för vart år och ligger högre än Riket. Möjligen har skollagens nya krav på behörighet påverkat våra rektorer att vara mer noggsamma vid rekrytering av ny personal. Samtliga kommuner har ju tydligt förbättrat sin andel behöriga lärare. Fortbildningsinsatser t ex lärarlyftet kan ha bidragit till att personal i högre grad än tidigare kompletterat sin lärarexamen.

Observera att yrkeslärare ingår i statistiken ovan, även om nya skollagen ej stipulerar lärarexamen för att man ska få sätta betyg etc.

3 Fördjupning programmen Natur, Bygg samt Hotell & Restaurang

Naturvetenskapsprogrammet

Elevenkät

Utvalda frågor från elevenkäten kommunens skolor läsåren 2010/11 och 2011/12.

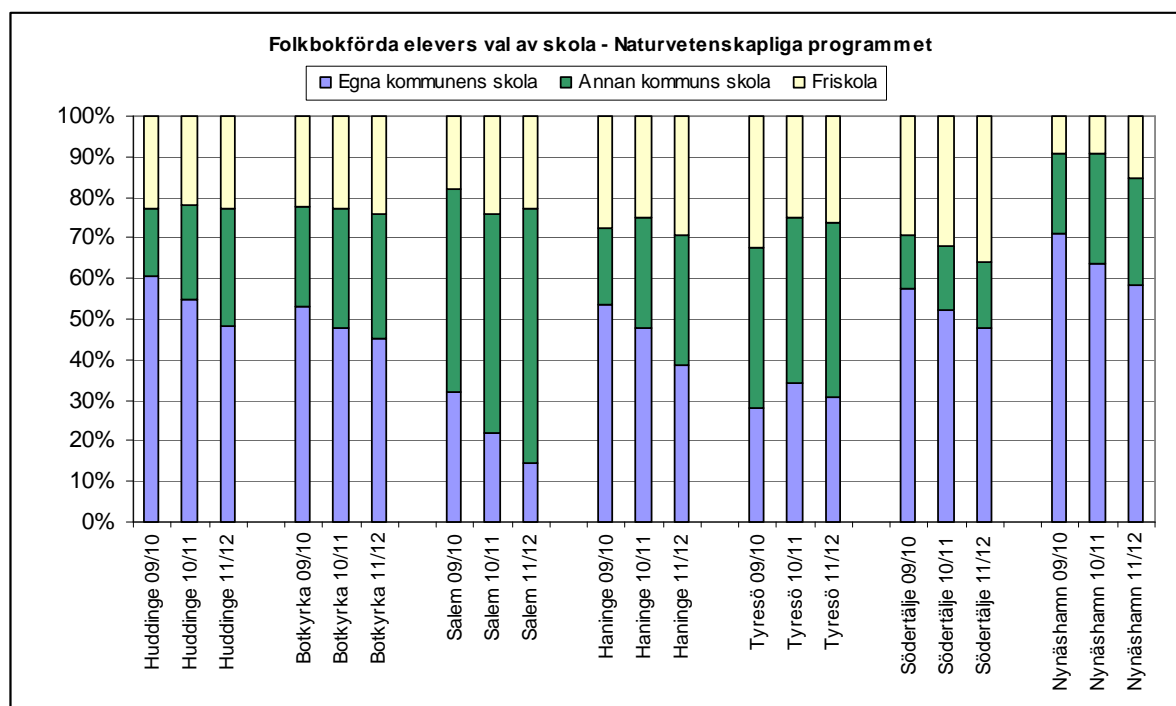
Siffrorna är inte helt jämförbara då svarsalternativen hos kommunerna inte är identiska samt att antalet svarsalternativ också skiljer sig. De flesta kommuner har fem alternativ varav Vet ej ingår, några kommuner har fyra svarsalternativ. Siffran som visas i tabellen är en sammanslagning av de två positiva svarsalternativen. Detta gäller samtliga program, även byggprogrammet som detaljredovisas i nästa avsnitt.

Elevernas omdömen – årskurs två

	Botkyrka 2010/11	Botkyrka 2011/12	Haninge 2010/11	Haninge 2011/12	Huddinge	Huddinge 2011/12	Nynäshamn 2010/11	Nynäshamn 2011/12	Salem 2010/11	Salem 2011/12	Södertälje 2010/11	Södertälje 2011/12	Tyresö 2010/11	Tyresö 2011/12
Elevenkät läsåren 2010/11 och 2011/12 Naturvetenskapliga programmet, %														
Det råder en positiv stämning och god sammansättning i min skola	90	86	71	70	94	92	94	84	84	88	84	77	54	75
Det är arbetsro på lektionerna	64	68	61	74	74	85	94	91	95	75	60	50	20	63
Jag har fått möjlighet att påverka hur vi arbetar på lektionerna	51	50	24	22	73	63	89	84	47	50	63	54	40	39
Jag kan rekommendera mitt gymnasieprogram till andra elever	79	80	80	72	85	87	89	87	89	100	85	58	80	65
Jag får extra hjälp om jag behöver	77	82	56	63	86	78	89	87	89	75	76	69	80	52
Jag känner mig trygg på min skola	92	94	85	97	98	99	94	96	95	100	97	96	93	90

Eleverna känner sig trygga på skolan och tycker över lag att det råder en positiv stämning. Dock kan vi generellt se en svag negativ utveckling när det gäller flertalet områden. I flertalet frågor är det väldigt varierande svar från de olika kommunerna. Vad gäller arbetsron på lektionerna varierar svaren från 50 % till 91 % som anser att det är arbetsro. Även om siffrorna hos vissa kommuner inte är tillfredsställande så anser NV-eleverna i större utsträckning att det är arbetsro jämfört med elever som går på andra program. På frågan i vilken utsträckning eleverna har fått möjlighet att påverka lektionerna, skiljer sig elevernas resultat från 22 % till 84 % även här har resultaten generellt försämrats. Över lag är det en väldigt låg andel elever som anser sig fått vara med och påverka hur de arbetar på lektionerna.

Folkbokförda elevers val av skola läsår 2009/10 – 2011/12

Källa: Skolverket

Samtliga kommuner tappar andelar av sina "egna" naturvetarelever. Det är stor variation mellan kommunerna, från cirka 15 % av sina "egna" elever i Salem till cirka

60 % i Nynäshamn. Fler elever väljer att gå i annan kommunal skola. I Huddinge, Botkyrka, Salem och Tyresö är det ungefär samma nivå som valt att gå till friskola de sista åren. Däremot har fler elever från Haninge, Södertälje och Nynäshamn valt att gå till friskola det sista året jämfört med året innan.

Folkbokförda 20-åringar som är behöriga till Högskola

Grundläggande behörighet läsåren 2009/10 och 2010/11

NV 09/10	Egna kommunens skola	Annan kommuns skola	Friskola
Huddinge	91%	100%	95%
Botkyrka	88%	83%	83%
Salem	100%	94%	83%
Haninge	87%	93%	96%
Tyresö	95%	92%	93%
Södertälje	96%	83%	96%
Nynäshamn	100%	**	100%

NV 10/11	Egna kommunens skola	Annan kommuns skola	Friskola
Huddinge	89%	96%	97%
Botkyrka	92%	91%	86%
Salem	100%	89%	100%
Haninge	91%	95%	89%
Tyresö	100%	96%	100%
Södertälje	94%	90%	100%
Nynäshamn	96%	88%	**

Källa: Skolverket

Naturvetareleverna har en hög andel elever som är behöriga till Högskolan. Statistiken är beräknad på dem som fått slutbetyg läsåret 2010/11. Tyresö är den kommun där andelen elever med behörighet till högskolan är högst.

Betygsgenomsnitt slutbetyg folkbokförda elever läsåren 2009/10 och 2010/11

NV09/10	Egna kommunens skola	Annan kommuns skola	Friskola
Huddinge	15,5	14,8	16,0
Botkyrka	15,1	15,2	16,0
Salem	16,7	16,6	16,7
Haninge	15,2	15,5	16,9
Tyresö	15,6	15,9	16,2
Södertälje	14,9	14,0	15,8
Nynäshamn	14,5	**	16,6

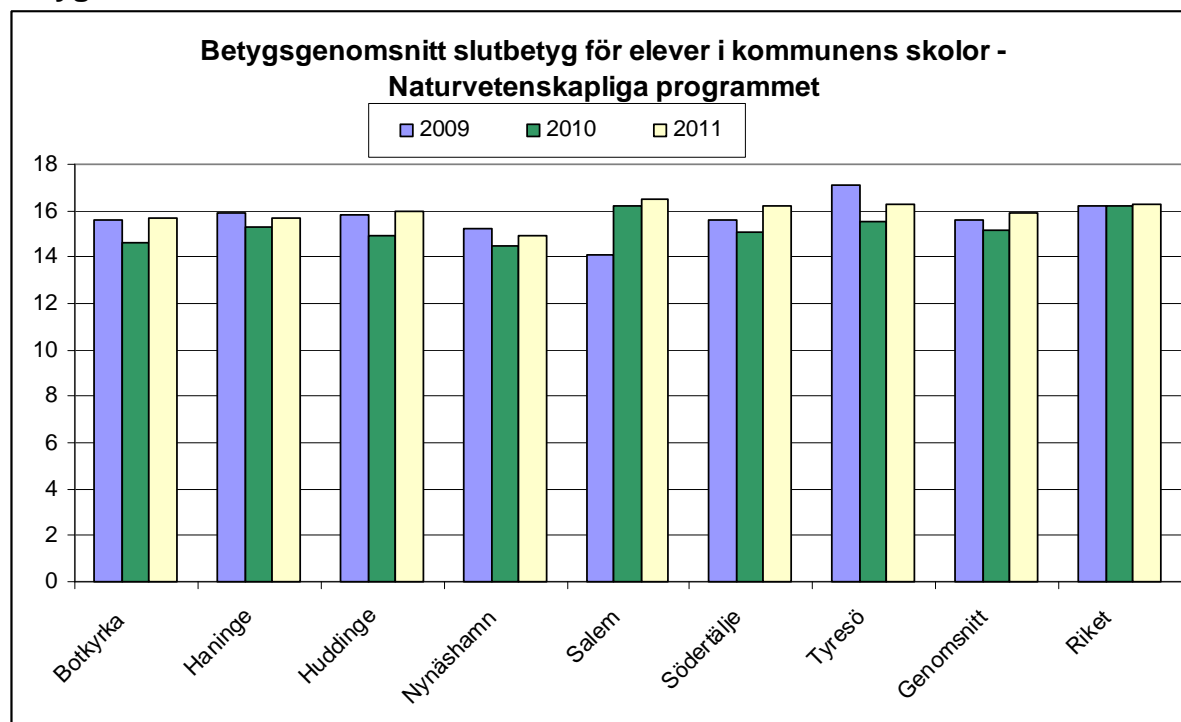
NV 10/11	Egna kommunens skola	Annan kommuns skola	Friskola
Huddinge	15,9	16,6	16,2
Botkyrka	15,7	14,9	15,4
Salem	17,1	15,9	16,7
Haninge	15,8	14,2	16,4
Tyresö	15,6	15,7	16,4
Södertälje	15,4	15,2	16,7
Nynäshamn	14,8	14,0	**

** få elever

Källa: Skolverket

Eleverna som gått NV i en Friskola uppnår i snitt ett något högre slutbetyg än de elever som gått i egna kommunens skola eller annan kommuns skola. Dock kan noteras att de elever som gått i den egna kommunens skola har höjt sina slutbetyg i sex av sju kommuner sedan föregående läsår, en kommun ligger kvar på samma nivå. Av dem som gått i annan kommunal skola så har slutbetygen höjts i några kommuner och sänkt i några.

Betygssnittet av elever i huvudmannens skolor

Källa: Siris, Skolverket

Eleverna som gått på NV på Södertörn ligger 0,4 lägre i slutbetyg än Riket år 2011, 15,9 respektive 16,3. Glädjande är det en höjning av betygs-genomsnittet i alla kommuner. Rikets resultat har legat på samma nivå de sista åren.

Antal elever på Naturvetenskapliga programmet i huvudmannens skola

NV	2009/10	2010/11	2011/12
Botkyrka	209	217	275
Haninge	245	256	211
Huddinge	460	483	523
Nynäshamn	108	90	74
Salem	74	58	46
Södertälje	128	129	174
Tyresö	80	74	67
Summa	1304	1307	1370

Källa: Siris, Skolverket

En ökning av antalet elever har skett i Botkyrka, Huddinge och Södertälje medan en minskning har skett i de andra kommunerna. Totalt sett är det fler elever som läser Naturvetenskapliga programmet läsåret 2011/12 än de tidigare åren. Den nya gymnasiereformen har resulterat i att fler elever läser på högskoleförberedande program än tidigare.

Slutreflektion

Man kan undra varför naturvetarna som ju tillhör våra mest högpresterade elever inte är mer nöjda med t ex elevinflytandet och möjligheten att påverka resultaten. Paradoxalt nog visar ju elevenkäten generellt på en viss försämring trots att elevernas måluppfyllelse ökat. Naturvetarna betar sig i stort sett lika över hela Södertörn när det gäller valet av gymnasieskola. Fler väljer kommunal skola i annan

kommun, aningen fler väljer friskola och intresset för den egna kommunens naturvetarprogram minskar. Vi blir alltså som kommunhuvudmän alltmer beroende av andra kommuners elever och om utvecklingen fortsätter blir det uppenbart att gymnasieskolan blir en regional angelägenhet snarare än kommunal.

Det är naturligtvis glädjande att betygsutvecklingen förbättras samtidigt vet vi att den ökade konkurrensen kan föra med sig ytterligare betygsinflation. Skillnaden mellan nationella provresultat och betyg har ökat och detta gäller inte minst friskolor enligt Skolverkets rapporter. GY11 innebär en ny betygsskala vi får se vad detta får för konsekvenser i framtiden.

Det allra mest positiva förändringen som vi kan se är att betydligt fler ungdomar på Södertörn än tidigare väljer naturvetenskapligt program, ökningen är cirka 6 %.

Byggprogrammet

Elevenkät

Elevernas omdömen – årskurs två

Elevenkät läsåren 2010/11 och 2011/12 Byggprogrammet, %	Bo kyrka 2010/11	Bo kyrka 2011/12	Haninge 2010/11	Haninge 2011/12	Huddinge 2010/11	Huddinge 2011/12	Nynäshamn 2010/11	Nynäshamn 2011/12	Salem 2010/11	Salem 2011/12	Södertälje 2010/11	Södertälje 2011/12	Tyresö 2010/11	Tyresö 2011/12
Det råder en positiv stämning och god sammanhållning i min skola			64	41	84	77	62	86	88	75	72	68	71	83
Det är arbetsro på lektionerna			32	24	50	59	62	41	76	10	57	72	42	72
Jag har fått möjlighet att påverka hur vi arbetar på lektionerna			23	34	49	59	69	54	82	30	59	56	50	50
Jag kan rekommendera mitt gymnasieprogram till andra elever			75	75	87	83	69	86	89	70	74	64	43	94
Jag får extra hjälp om jag behöver			75	71	78	74	85	73	88	55	71	72	65	85
Jag känner mig trygg på min skola			86	83	99	96	85	95	97	90	85	80	86	89

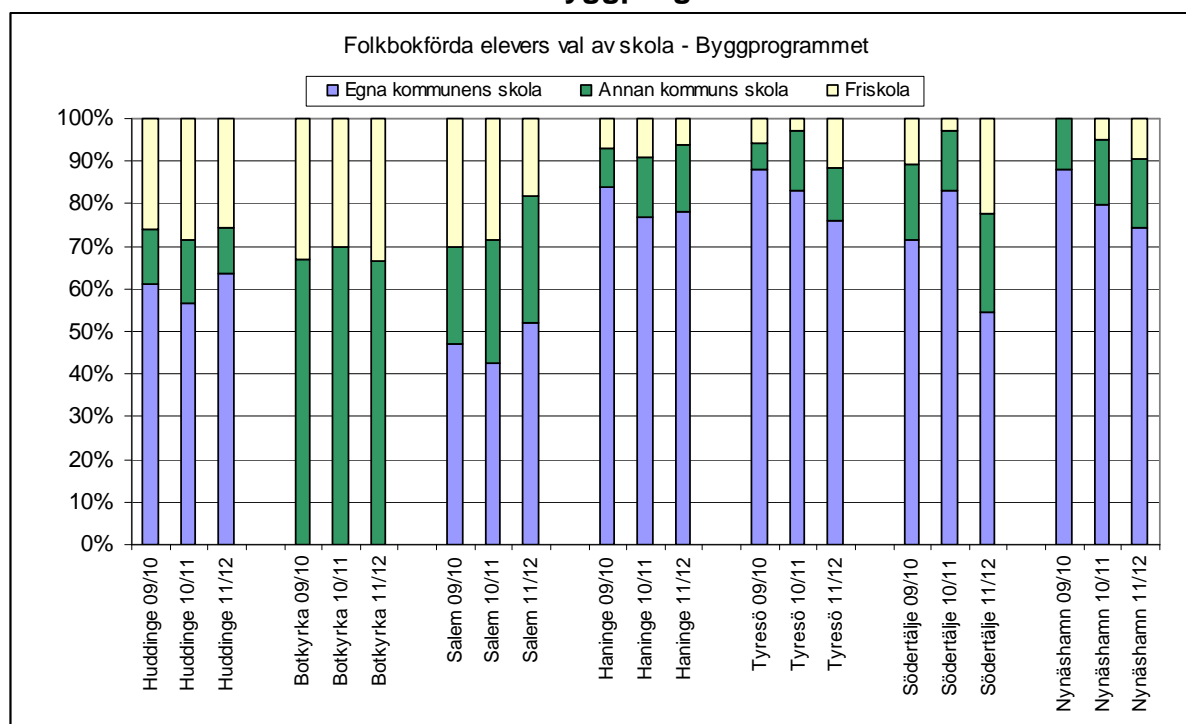
Byggeleverna är mindre nöjda med stämningen på skolan, arbetsron på lektionerna samt påverkansmöjligheten av lektionerna än genomsnittseleven på Södertörn.

Enkätsvaren varierar mycket från kommun till kommun. Om vi t ex tittar på arbetsron på lektionerna så anser 24 % av eleverna i Haninge att det är arbetsro medan 72 % av eleverna i Södertälje och Tyresö.

Jämfört med föregående års elevenkät så är eleverna mindre nöjda med stämningen på skolan och de anser att arbetsron på lektionerna blivit sämre.

I årets elevenkät är Tyresös elever över lag mycket nöjdare med sin skolgång än de elever som gjorde enkäten förra året. I förra årets enkätundersökning ansåg 42 % av eleverna att det var arbetsro på lektionerna, medan 72 % av eleverna anser det i årets mätning.

Folkbokförda elevers val av skola - Byggprogrammet

Källa: Skolverket

I Tyresö, Nynäshamn och Salem har en uppskattning gjorts i förhållandet av antalet elever i "Annan kommuns skola" och "Friskola". Det var för få elever för att siffran skulle få skrivas ut. Andelen elever i "Egena kommunens skola" är dock korrekt.

Byggeleverna är något mer trogna sin hemkommun och i några kommuner ökar antalet elever från den egna kommunen. En viss ökning sker när det gäller elevers val av kommunal skola i annan kommun. Friskolorna tappar något mer jämfört med andra gymnasieprogram.

Grundläggande behörighet läsåren 2009/10 och 2010/11

BP 09/10	Egena kommunens skola	Annan kommuns skola	Friskola
Huddinge	70%	**	43%
Botkyrka	0%	70%	92%
Salem	100%	**	**
Haninge	74%	**	**
Tyresö	79%	**	**
Södertälje	42%	100%	100%
Nynäshamn	21%	**	0%

BP 10/11	Egena kommunens skola	Annan kommuns skola	Friskola
Huddinge	88%	83%	67%
Botkyrka	0%	67%	77%
Salem	86%	0%	**
Haninge	82%	**	60%
Tyresö	84%	**	**
Södertälje	64%	75%	**
Nynäshamn	83%	0%	**

** Sekretessprickning, färre än 5 elever

Högskolebehörigheten har ökat för elever som gått i den egna kommunens skola. Läsåret 2009/10 var variationen mellan kommunernas resultat väldigt hög, mindre variation år 2010/11.

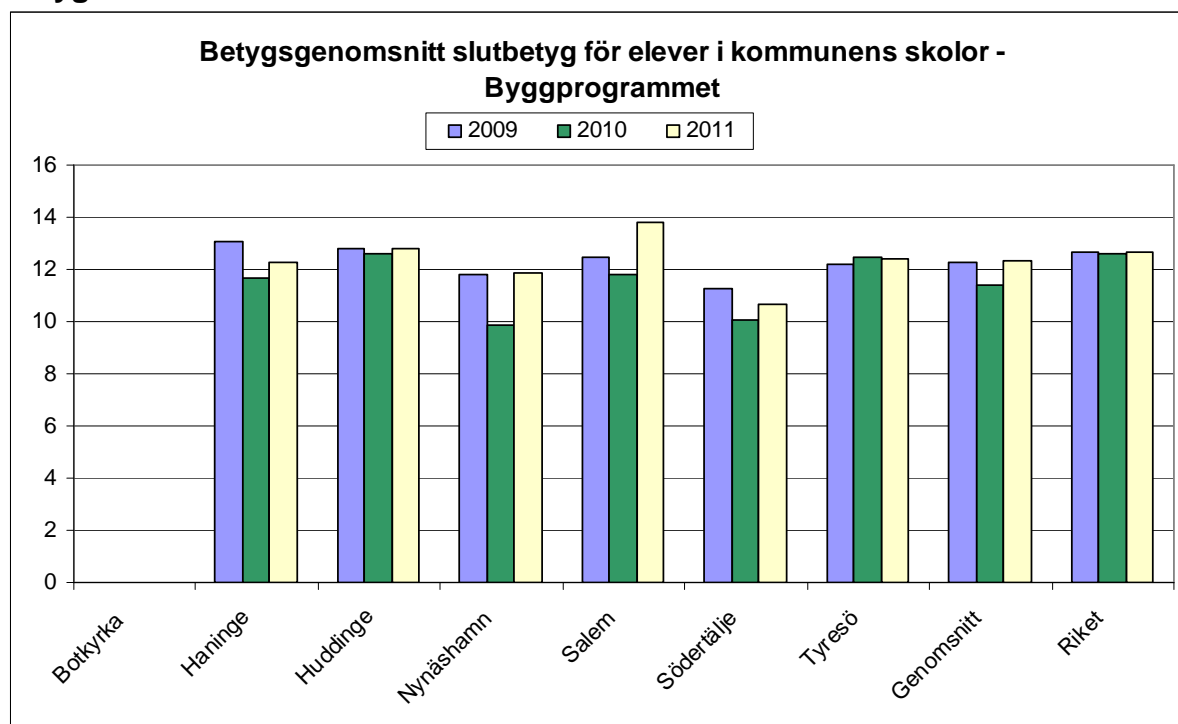
Betygs-genomsnitt slutbetyg folkbokförda elever

BP 09/10	Egna kommunens skola	Annan kommuns skola	Friskola	BP 10/11	Egna kommunens skola	Annan kommuns skola	Friskola
Huddinge	12,8	**	10,3	Huddinge	13,1	12,8	11,4
Botkyrka	.	11,9	11,6	Botkyrka	.	12,0	10,8
Salem	11,7	**	**	Salem	13,6	.	**
Haninge	11,7	**	**	Haninge	12,2	**	10,1
Tyresö	12,5	**	**	Tyresö	12,1	**	**
Södertälje	10,2	10,3	11,4	Södertälje	11,3	14,6	**
Nynäshamn	9,9	**	.	Nynäshamn	11,9	.	**

Källa; Skolverket, ** få elever

Läsåret 2010/11 har betygsnivån överlag ökat i de kommunala skolorna och minskat något i friskolorna. De elever som uppnått högst betygs-genomsnitt är de folkbokförda eleverna från Södertälje som gått i annan kommuns skola med värdet 14,6.

Betygssnittet av elever i huvudmannens skolor

Källa: Skolverket.se

Så gott som samtliga kommuner har höjt sina betyg läsåret 2010/11. Rikets elever på byggprogrammet har ett genomsnittsbetyg på 12,7, läsåret 2010/11. Två kommuner ligger över Rikets betygs-genomsnitt, Salem och Huddinge, Tyresö och Haninge ligger strax under.

Antal elever på Byggprogrammet i kommunernas skolor

	2009/10	2010/11	2011/12
Botkyrka			
Haninge	176	165	153
Huddinge	99	139	198
Nynäshamn	72	72	62
Salem	124	119	112
Södertälje	120	97	68
Tyresö	107	98	85
Summa	698	690	678

Källa: Skolverket samt Salems utbildningsförvaltning

Huddinge har fördubblat antalet byggelever och Södertälje har 52 elever mindre under de sista två åren. De andra kommunerna har också tappat några elever men totalt sett är det inte så stor avvikelse mellan åren.

Slutreflektion

Byggelevernas elevenkät ger oss en hel del att fundera över. Det är naturligtvis inte acceptabelt att grundläggande trygghet kan ge så låga värden som 80 %. Det betyder ju om siffrorna speglar verkligheten att var femte byggelev upplever otrygghet på sin skola. Elevernas möjligheter att påverka lektionerna är mycket begränsad och arbetsron får i flera kommuner extremt låga värden. Byggprogrammet har under flera år haft generellt låga värden i elevenkäten och vi måste konstatera att de försämrats ytterligare. Byggprogrammet ställer stora krav på entreprenörskap och problemlösningsförmåga men dessa färdigheter förefaller inte beaktas om vi får tro elevenkätens svar. Positivt är att elevens möjlighet till extra hjälp och stöd har förbättrats i flera kommuner.

Byggprogrammets elever är mer benägna än andra att välja kommunal skola framförallt i egen regi. Vi ser en viss minskning för friskolor.

Det är positivt att betygen i den kommunala skolan generellt förbättrats och att betygsresultaten har blivit mer enhetliga under åren. I flertalet kommuner har våra byggelever närmast sig Rikets genomsnitt. Det är också glädjande att den grundläggande behörigheten till högskolan generellt har ökat.

Sökbilden till byggprogrammet varierar mellan Södertörnskommunerna. Huddinge förefaller "ha vunnit marknadsandelar" och står för en dramatisk ökning av antalet byggelever medan övriga kommuner faller tillbaka.

Hotell- och Restaurangprogrammet

I den nya gymnasiereformen har det tidigare Hotell och Restaurangprogrammet upphört. Man kan säga att det tidigare programmet har ersatts av två nya gymnasieprogram, Hotell och Turism och Restaurang och Livsmedel. I och med denna förändring är det svårt att göra motsvarande jämförelse som vi gjorde i förra årets Nyckeltalsrapport.

Vi kan dock nämna att det fortfarande är lågt söktryck till dessa program.

Antal elever på Hotell och Restaurangprogrammet (2011/12 Hotell och Turism/Restaurang och Livsmedel)

	2009/10	2010/11	2011/12
Botkyrka	82	64	50
Haninge	165	112	104
Huddinge	35	25	28
Nynäshamn	25	30	19
Salem			0
Södertälje	57	49	30
Tyresö			21
Summa	364	280	252

Källa: Siris, Skolverket

Som vi nämnde i föregående års Nyckeltalsrapport står kommunerna med en överetablering när det lokaler, lärarresurser och infrastruktur. Vi borde tillsammans se över utbudet och anpassa detta till efterfrågan. Yrkesprogrammen har generellt i länet tappat cirka 25 % av sitt söktryck gemfört med åren före GY11. När det gäller Restaurang- och Livsmedelsprogrammet har andelen sökande minskat än mer än andra yrkesprogram.

4 Gemensam kvalitetscontroller Södertörn

Gymnasiecheferna på Södertörn har sedan januari 2011 projektanställt en gemensam kvalitetscontroller.

Kvalitetscontrollern har på uppdrag av gymnasiecheferna utfört olika uppdrag. Här kommer några axplock på arbete hon utfört:

- inventering av hur kommunerna registrerar avbrott i studier
- kartläggning Södertörns systematiska kvalitetsarbete
- rapport angående elevernas val av högskoleutbildningar och yrken
- litteraturstudie om hur eleverna och lärarna uppfattar "arbetsro" på lektionerna samt intervjuer med gymnasium på Södertörn där arbetsron är hög
- matris över kommunernas introduktionsprogram, (antal elever och inriktningar)
- deltagit i arbetsgrupp och tagit fram "Goda exempel på gymnasieutbildningar på Södertörn"
- i samarbete med kollegor från Södertörn skrivit Nyckeltalsrapport
- håller just nu på att administrerar ett nätverk för gymnasierektorer på Södertörn

5 Slutsatser

De senaste åren har Södertörnskommunerna tappat cirka 2000 sökande folkbokförda elever till gymnasiet. År 2013 sjunker antalet sökande ytterligare cirka 300 elever och det är först 2016 som elevökningen inleds igen. Framåt 2020 kommer vi att ha fler ungdomar i gymnasieåldern än rekordåret 2008. Dock ska vi observera att minskningen av elevunderlaget blir något mindre än vad vi tidigare antagit i

prognoserna, mest tack vare en oväntad stor inflyttning till Stockholm. Många är nyanlända vilket i sin tur ställer ökade krav på t ex språkin introduktion och det gymnasieförberedande utbildningarna.

Våra Södertörnsungdomar rör sig i allt högre utsträckning mellan våra kommuner, vi ser också att andelen Södertörnselever ökar till Stockholm Stad. Däremot är antalet elever som söker sig ut till landet alternativt till norra Stockholmsområdet oförändrat lågt. Det är inte ovanligt att enskilda gymnasier i Södertörn har fler elever från andra Södertörnskommuner än "egna" elever. I allt högre utsträckning blir även de lokala gymnasieskolorna en gemensam Södertörnsangelägenhet. Vi finns till för varandra och rent ekonomiskt finansierar vi varandras verksamhet. Det borde vara lika intressant för en kommun att följa måluppfyllelsen i grannkommunen om man verkligen vill ha grepp om sina folkbokförda elevers skolframgång. Det är övervägande de folkbokförda eleverna på Södertörn som går i de kommunala gymnasieskolorna på Södertörn. Vilket visar att det Södertörnsövergripande samarbetet inom gymnasieskolan är viktigt.

Situationen för friskolorna varierar. Ett antal enheter i länet har tydliga problem med elevförsörjningen vilket kan resultera i att kommuner blir tvungna att ta emot elever som plötsligt blir "skollösa". Förutsatt att detta gäller mindre friskolor bör detta lösa sig ganska väl utan skada för de enskilda individerna. Att vi idag har en del vakanser på många program inom Södertörn är på sätt och vis en platsreserv om något oförutsätt skulle ske. I dagsläget är inget känt som ger vid handen att någon av de större friskolekoncernerna skulle ha problem med att fortsätta driva utbildning. Tvärtom får man anta att flertalet aktörer har en stabil organisation som klarar sig igenom de närmsta årens relativa elevbrist. Dock måste vi komma ihåg att det största problemet inte är vikande elevkullar utan att gymnasieskolan sedan 2009 har haft en betydande överkapacitet av utbildningsplatser både i kommunal- och friskoleregi.

Generellt så har resultatet av elevenkäten försämrats. Speciellt när det gäller arbetsron på lektionerna och elevernas inflytande på lektionerna. Vi kan bara konstatera att trots det låga resultat föregående år så har ingen förbättring skett, förutom i någon enstaka kommun. Skillnaden mellan kommunerna förefaller vara större när det gäller yrkesprogram än högskoleförberedande program.

Andelen elever till högskoleförberedande program ökar kraftigt samtidigt som drygt var fjärde sökande till yrkesprogrammen har försvunnit. Detta är naturligtvis alarmerande. Vi tror inte att vi löser detta genom marknadsföring. Gymnasievalet har genom GY11 blivit ett framtidsval som gör att eleven väljer bort utbildningar som signalerar en lägre status med större begränsningar av den händelse att eleven vill ha möjlighet att studera på högskolan i framtiden.

Det stora glädjeämnet i årets rapport är att andelen behöriga elever till högskolan har ökat i samtliga Södertörnskommuner och vi närmar oss Rikets nivå. Även betygsgenomsnittet har höjts i samtliga Södertörnskommuner även om snittet har en liten bit kvar till Rikets nivå.

Vi har en högre andel behöriga lärare med pedagogiskt högskoleexamen än Riket, vilket bådär gott för framtiden.

I programanalysen kan vi se att naturvetareleverna inte är nöjda med sitt elevinflytande och att de har små påverkansmöjligheter på lektionerna. De är mer benägna att välja annan kommuns skola än tidigare och har höjt sina betyg något, läsåret 2010/11. Det mest glädjande är att vi fått fler naturvetarelever i våra Södertörnskommuner!

Byggeleverna är inte nöjda med sin skolsituation. Enligt elevenkäten är det många som inte upplever att det är arbetsro på lektionerna, har lite inflytande över lektionerna samt att stämningen på skolan blivit sämre. De är mer benägna att välja en kommunal skola i hemkommunen jämfört med genomsnittseleven på Södertörn och det är glädjande att betygsgenomsnittet har höjts. Resultatbilden är något mer enhetlig mellan kommunerna än tidigare, dock är skillnaderna klart större för byggprogrammet än för högskoleförberedande program. Vi har tidigare konstaterat att kvalitén mellan yrkesprogrammen skiljer sig mycket mellan olika kommuner inom Södertörnssamarbetet och här finns mycket att utveckla.

Några funderingar inför framtiden

- Inom Södertörnssamarbetet lanserar vi läsåret 2012/13 ett antal "Goda exempel" på gymnasieutbildningar från våra olika kommuner som vi tycker speglar styrkor inom vår utbildningspalett. Hur kan vi lära av varandra för att tillsammans bygga en bättre skola?
- Vad kännetecknar de utbildningar som lyckas?
- Kan politiker och beslutsfattare inom Södertörnssamarbetet bidra till att yrkesprogrammets ställning förbättras? I så fall hur?
- Vilka samverkansytor kan vi arbeta fram för att bibehålla en hög kvalitet på våra yrkesutbildningar?
- Är det acceptabelt att elevenkäten år efter år visars på stora brister när det gäller fundamentala värden som god arbetsro och möjlighet att vara delaktiga i undervisningen?
- Cirka 17 % av eleverna hamnar utanför de nationella programmen. Det betyder att nästan var femte elev får avsluta sin grundskola i gymnasieskolans regi. Har vi en organisation som klarar uppdraget?

6 Referenser

ksl.ist-analys.com

www.skolverket.se

www.scb.se

Kommunförbundet Stockholms Län, 2012, *Utbud och efterfrågan av gymnasieutbildninga inom Stockholms Län hösten 2012*

Lundahl, Lisbeth, 2011, Rapport "Gymnasiet som marknad"

Sveriges Kommuner och Landsting, 2012, *Motverka studieavbrott*